Ч. 76 (14.619). Львів, середа 7. квітня 1937 Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телеґр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 501.000.
" Банку Чеських Леґіон. Праге „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Четвертьрічно . . . . 15.00 "
Піврічно . . . . . 30.00 "
Річно . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

МАРЕВО НОВОГО ГОЛОДУ В СССР.

УССР ВИКОНАЛА ЛИШЕ 19 ВІДС. ЗАСІВІВ.

(АТЕ) З Москви повідомляють: Знавці рільничих справ твердять на основі звітів наркому рільництва, що весною 1938. р. запанує в СССР великий голод. Цьогорічні засіви дуже слабі з огляду на недостачу зерна, на невиконання весняних робіт та на саботажі колгоспників.

Не зважаючи на підхожу погоду, до кінця березня засіяли лише 5,766.000 гектарів (минулого року в тому самому часі — 9,639.000 гектарів). На Україні виконали пляни засівів на 19 відс., на Кавказі на 32 відс., на Білорусі на 27 відс .Вину скидають на тракторні стації та на залізниці.

ХТО КЕРМУЄ ДОНЕЦЬКИМИ КОПАЛЬНЯМИ?

(ПАТ) Як подає „За Індустріялізацію" 70 до 80 відс. інжинірів і техніків у Донбасі сидить по всяких канцеляріях, а складною працею у копальнях кермують практиканти та інші некваліфіковані люди. Перед 4-ма роками уряд СССР прислав до Донеччини чимало нових інжинірів і техніків, та небавом вони вернулися з копалень до бюр.

ЩЕ ОДИН КАЄТЬСЯ.

(ПАТ) На московських зборах совітських письменників, присвячених самокритиці, Борис Пільняк висловив глибокий жаль, що він підтримував взаємини з „ворогами народу" Воронським і Радеком та за їхніми вказівками написав кілька контрреволюційних творів. Тепер він обіцяв більше не грішити і заявив, що пише нову повість „Покоління", де має направити свої похибки.

Ще 5. березня ц. р. „Літературна Газета" атакувала Пільняка за троцьківські ухили у „Повісти про незгашений місяць"

Бояться німецько-італійського десанту під Валенсією.

Як довідується париська преса у валенсійських урядових колах бояться десанту італійських та німецьких добровольців під Валенсією. Вони твердять, що чимало тих добровольців зосередили на Майорці, де вони від довшого часу відбувають вправи, приготовляючись до десанту. Національне командування висадить той десант у хвилині, яка буде найбільше підходити до того, щоби перервати сполуку між Валенсією і Барсельоною.

Щоби боронити своїх побереж, валенсійський уряд має лише 10 до 12 легких воєнних кораблів і коло 15 підводних човнів. Національна фльота куди сильніша під оглядом скількости, якости і командування. Зокрема кружляки „Канаріяс" і „Балеарес" надаються до десанту.

ЧИ З ГДИНІ ВИСИЛАЛИ ЗБРОЮ ДО ЕСПАНІЇ?

Свого часу появилися в пресі Данціґа й закордону вістки про транспорти муніції з Гдині до Еспанії. Документи морського уряду в Гдині стверджують, що ніякий корабель з воєнним матеріялом не відплив з Гдині до якоїнебудь еспанської пристані

Бої на біскайському фронті.

Як повідомляє національне командування, національні війська здобули ворожі становища віддалені на 5 км. від Очандіно, не зважаючи на дощі і град. Ворожі протинаступи з повзами заломилися. Багато червоних згинуло, 50-ох перейшло зі зброєю на національний бік. Останніми днями червоні втратили на тому відтинку понад 600 убитих і 500 полонених. Кеіпо де Ляно потверджує вістки про успіхи національних військ на баскійському фронті.

ПІД МАДРИДОМ.

Комітет оборони Мадриду повідомляє: Його війська на відтинку Караванчель Бахо здобули 220 домів і 24.000 квадратових метрів терену, посуваючись на один кільометер вперед. Операція, що тривала від учора до нині, зовсім увільнила село Караванчель Бахо. Червоні стоять перед шпиталем, що становить важну оборонну позицію для національних військ. На Ґвадаляхарському відтинку становища червоних скріплено, національна артилерія не багато їм шкодить. Червоні літаки розігнали в кількох місцях ворожі відділи, що зосереджувалися.

Як подає комунікат національного командування національні війська відбили ворожі наступи на Казас дель Порталь; згинуло там понад 40 червоних; червоні втратили 3 повзи в невдатному наступі на відтинку Пінґарон.

В Америці вільно робити окупаційні страйки.

Сенат Злучених Держав відкинув учора 48-ма голосами проти 36-ох законопроєкт Бірнеса, що передбачував заборону окупаційних страйків. Сенатор Пітман вніс подібний проєкт, нині будуть над ним радити.

У БЕЗКОНЕЧНІЙ ЧЕРЗІ ФРАНЦУСЬКИХ СТРАЙКІВ.

Дирекція одної фабрики цикорії в Ліль хотіла заанґажувати нових робітників на місце давних, що страйкують від двох тижнів. Давні робітники прогнали нових, при чому дійшло до бійки.

Провідник професійного союзу робітників та урядовців париського радія заявив, що союз не дасться довше зводити обіцянками уряду; коли до 15. ц. м. не сповняться його домагання, він проголосить страйк. Це спаралізувало би пропаґанду за париською виставою.

СЛУЖБА ПРАЦІ ДЛЯ МОЛОДІ.

Кожночасний устрій держави відбивається не тільки на політично-соціяльному, релігійно-культурному, національному й економічному житті громадян, але теж і на способі виховання та вишколу молоді. На останньому може і найбільше, тому, що молодь податлива на всякі експерименти і не може сама ставити зорганізованого спротиву. Керманичам держави залежить знову на тому, щоб як найскоріше виховати молодь у такому дусі і напрямку, який їм бажаний, щоб мати своїх однодумців і вишколених по свому працівників. І чим більше держава встряває в життя громадян, тим більше старається сама безпосередньо впливати на виховання і вишкіл молоді.

Бачимо це наглядно по світовій війні. В державах, де задержано демократичні устроєві засади, теперішнє виховання молоді назагал мало змінилося у порівнанні з довоєнним. Прикладом цього хочби Англія і скандинавські держави. Інакше зовсім у сучасних авторитарних і тотальних державах, або й таких, що є на шляху до тотальности. У тій чи іншій формі вводиться військову дисципліну і напів військову організацію. Метою цього є громадянське (у Совітів — „пролетарське") виховання молоді, приготування її до військової служби і до потреб оборони держави. Для старшої шкільної молоді — звичайно від 15 до 20 літ життя — твориться військові передшкілля — очевидно для хлопців, — де школярів юнаків військові фахівці знайомлять з підставами військового вишколу. Для нешкільної молоді створено теж напів військові організації з політично-партійною закраскою, де рівнож військові фахівці мають свій рішальний голос. Утворено теж окремі державні установи, — інститути фізичного виховання і військового приготування. Наприкінці введено для юнацтва службу праці.

Початок тих усіх новин на відтинку молоді і юнацтва вийшов від Совітів, де зовсім усунули вплив батьків і громадянства (якого зрештою там і нема) на виховну справу, творячи з молоді свого роду державний совітський інвентар. Настроювали її ворожо до старшого покоління і навіть до рідних батьків, покладаючи на неї, як на верству, що не знає іншого світу поза большевицьким, усю надію на дальші успіхи комунізму і світової революції.

Подібним шляхом, хоч значно менше карколомним, пішли по війні і тотальні (Італія і Німеччина) держави та в значній мірі теж авторитарні держави, до яких належить і Польща, вправді з деякою домішкою демократичного устрою. Поза військовою підготовою юнацтва і поза дівчій-

...ськовими організаціями ввели тут службу праці для молоді не так з економічних як радше з виховно-мілітарних оглядів. Є вона примусова, як напр. в Німеччині, або добровільна, як це буде тепер у Польщі.

Президентським декретом з 22. вересня 1936. (В. З. П. Р. ч. 72, поз. 515) проголошено в Польщі закон про службу праці для молоді, до якого саме недавно вийшов виконний розпорядок міністрів військових справ і суспільної опіки з 10. лютого 1937. (В. З. Р. П. ч. 15, поз. 99), оголошений у Вістнику Законів з 2. березня ц. р. і тому щойно тепер будуть його вводити в життя. З ними слід зазнайомитися і нашому громадянству, бо не позбавлений він і політичної сторінки.

Цитований президентський декрет у своїх основах спирається на гітлерівських взорах. Його постанови такі:

Служба праці для молоді є почесною службою для народу і держави Полягає вона на виконуванні фізичної праці для потреб оборони держави або її господарських інтересів. Службу праці виконується на підставі добровільного зголошення в юнацьких дружинах („гуфцах") праці. Виконний розпорядок вияснює, що цю службу можуть виконувати тільки особи з відповідним моральним стажем і льояльні супроти народу та польської держави. Для вияснення подаємо, що під словом „нарід", що його ввів карний кодекс у 152 статті, згідно з практикою вважається лиш **польський** нарід, що стоїть під окремою охороною зі ст. 152 к. к., **якої не мають непольські народи в Польщі.**

Юнацькі дружини праці дають молоді крім праці теж приготову до військової служби або до військової помічної служби, ще й придбання професійних кваліфікацій, громадянське виховання й загальну освіту. Юнацькі відділи на підставі виконного розпорядку будуть окремі для хлопців і дівчат, а при приділі до поодиноких відділів праці і її виконанні будуть мати на увазі дотеперішній рід професійної праці юнаків і юначок, щоб поширити їх професійні кваліфікації: кермуючі й інструкторські органи мають подбати про те, щоб в юнаках і юначках виробити почуття громадянських обовязків і любови батьківщини. Юнацькі відділи праці підлягають міністрові військових справ, при якому істнує „Опініодавча Рада служби праці", зложена з представників ріжних міністерств.

У проводі юнацьких відділів праці стоїть головний командант тих відділів зпоміж старшин чинної військової служби, іменований міністром військових справ в порозумінні з міністром суспільної опіки, а його органом є головна команда юнацьких відділів праці. В поодиноких частинах держави, в осідках корпусних команд будуть іменовані окружні коменданти (теж зпоміж чинних старшин) і при них окружні команди. Персонал керманицький, інструкторський, бюровий і адміністраційний юнацьких відділів праці складається з вояків чинної служби та з цивільних функціонарів і працівників.

Кошти удержання юнацьких відділів праці покривається з державного фонду праці. Мають вони виконати працю на підставі устійненого згори пляну (найчастіше буде це для юнаків будова доріг і фортифікацій). До юнацьких відділів праці прийматимуть молодь обох полів, у першу чергу безробітну, у віці від 18 до 20 літ, а тільки виїмково і поза тим віком за окремою згодою військового міністра в порозумінні з міністром суспільної опіки. Вимогами приняття є польське громадянство, стаж моральности і льояльности, вік 18—20 літ, фізичне здоровля, брак праці і згода батьків чи опікунів.

Служба триває два роки і є платна, але кожночасно можна з неї виступити. Дисципліна військова і відповідний аванс у відділах. Військовий міністр означує кожночасно число осіб, що мають бути приняті до юнацьких відділів праці. Приймають окремі асентерункові комісії під проводом старшин і десь вже невдовзі розпічнеться перша рекрутація. Юнаки і юначки будуть скошаровані і дістануть окремий однострій. Фізична праця може тривати денно найвище 6 годин; решту часу присвячується руханці, військовим вправам і науці загально-освітніх предметів.

Ми навели подрібно важніші постанови президентського декрету про службу праці для молоді разом з виконним розпорядком, що вже обовязує і починає входити в життя, поки що творенням кермуючого й інструкторського апарату. Невдовзі побачимо перші мундуровані на військовий взір відділи юнаків і юначок. Рекрутація до тих відділів причиниться у великій мірі — як це було і в Німеччині — до зменшення безробіття та до посилення мілітаризації юнацтва, а в послідовному наслідку і підвишки воєнних настроїв серед польського громадянства.

Цитований нами декрет і виконний розпорядок на практиці мабуть не буде торкатися непольського населення — отже і нас. Приміри маємо вже при державній поліції, КОП-і, граничній і митній сторожі, де неполяків зовсім не приймають. Не кажемо вже про старшинський і підстаршинський корпус армії, який майже на сто відсотків чисто польський. А все те в сумі дає кількасот тисяч платних посад в часі шаліючого безробіття і нужди — головно на селі.

І тут саме політична сторінка нової напів мілітарної організації. Вона у звязку зі законом з 24. лютого ц. р. про інвестиції з державних фондів в 1937 р. (В. З. Р. П. ч. 15, поз. 96) на суму 264 міл. золотих та з чотиролітньою упромисловлення на великі розміри хліборобської центральної Польщі у трикутнику Сандомир—Радом—Кельце відтягне з польського села надмір людности і дасть йому прожиток. Непольські „креси" остануть і на дальше економічно занедбаними та покривдженими землями, без потрібних інвестицій і тереном кольонізаційних експериментів. А це без сумніву матиме і політичні наслідки.

Д-р Степан Баран.

„Pax Romana".

Як дійшло до заснування міжнародньої католицької організації. — Завдання і праця цієї організації. — Участь і роля Т-ва „Обнова" у працях міжнародньої католицької організації

„Pax Romana" — це міжнародня установа, що обєднує союзи студентських католицьких товариств поодиноких країв. Вона зове себе „Internationale Arbeitsgemeinschaft der Nationalverbände der katholischen Studentenschaft", себто є центром співпраці для католицького студенства всього світу. Проект заснувати таку міжнародню установу піддав ще в 1887 р. швайцарець George Montenach. Він обїздив у тому часі ріжні краї Европи, але такої організації не вдалось йому заснувати. Щойно під впливом страхіть світової війни ця здорова думка відживає знову і вкінці доходить до заснування такої міжнародньої організації. Ініціятиву до того піддав цим разом у 1920 р. священник з Ліхтенштайну, пізніший генеральний секретар „Pax Romana" Johannes Tschur. Дивним дивом склалось так, що ця висока ідея зроджується тоді одночасно в ріжних краях Европи. У Страсбургу, Мінхені, Римі, Марбургу, Празі, Копенгагені і Фрайбургу виринають на денне світло позитивні пляни у справі заснування міжнародньої організації. Один з тих плянів, що їх випрацьовують голяндські та еспанські студенти знаходить загальне признання. Тому комітет скликає в серпні 1921 р. перший міжнародній конгрес студентів католиків. Ця міжнародня установа прибирає назву „Pax Romana" і стає центром співпраці для студентсько-католицьких союзів ріжних країв. Він змагає до того, щоб помогти тим союзам та їхнім членам у ріжних ділянках їхньої праці. Тому докладає усіх зусиль, щоб у студентів католиків виплекати почуття християнської любови, що дозволить їм посвятитись не лише службі для католицької Церкви, але також батьківщині поодиноких союзів. І хоч „Пакс Романа" обєднує союзи ріжних країв, то проте кожний з тих союзів зберігає своє власне обличча, свої традиції і питоменности; кожний залишається відбиткою краю, в якому зродився і розвивається. „Пакс Романа" не змагає до якоїсь однородности в усіх організаціях, бо така однородність була б чимсь неприродним і тим самим некорисним, ба навіть небезпечним. Навпаки „Пакс Романа" бажає, щоб ці союзи залишались собою, задержали власний характер, жили своїм власним життям, цінили свою історію, мову і свої національно-політичні ідеали. В тому саме причина, чому „Пакс Романа" відкидає думку про надмірну централізацію організацій, що до неї належать. Головну працю ведуть національні союзи, а „Пакс Романа" за ніяку ціну не хоче однородности праці там, де національна ріжнородність дає змогу осягнути кращі висліди. „Пакс Романа" не нарушує національних почувань союзів. Вони затримують свою незалежність і свій специфічний національний характер. Ця установа бажає шляхом співжиття, взаїмної виміни думок, доброго прикладу, допомогти усім краще приготовитись до твердих вимог сучасного життя. Піддержування звязків з закордоном впливає на освіту людини, змушує її володіти чужими мовами, познайомлюватись з ментальністю інших народів, пізнавати культуру і спосіб життя чужих народів.

Доцільне та успішне переведення своїх ідей в життя завдячує „Пакс Романа" поодиноким фаховим секретарятам, що ведуть свідецтво праці союзів, членів „Пакс Романа". Зацікавленим дають вказівки (провідником секретаріяту є все фаховець даної ділянки знання), вказують на осяги інших, заохочують до праці і вдержують звязки з усіми членами „Пакс Романа". При „Пакс Романа" істнують такі секретаріяти: медичний, правничий, літературно-освітній, фармацевтичний, соціяльно-харитативний, пресовий, умійний і секретаріят студенток. Ділянки праці, що їх веде „Пакс Романа" при допомозі поодиноких секретаріятів, є найкращим доказом, що новочасний католицизм чи конкретно його молода еліта — студенти, не бавляться лише пустомельством, ідеольогічною фразеольогією, чи теж якимись далекими від життя доктринами,— як закидають їм противники, — але живо реагують на всі прояви життя. Отже конкретно його праця полягає в тому, що поодинокі союзи, члени „Пакс Романа" вдержують постійно кореспонденційні звязки з централею, що її постійним осідком є Фрайбург (Швайцарія). Там перебуває генеральний секретар „Пакс Романа" Abbe Gremaud, і директор (Geschäftsführer) Rudi Salat. Вони наглядають над цілою працею, дають вказівки (Rundschreiben) і редагують місячний журнал у трьох мовах, що його розсилають по всіх краях. Журнал містить всякі вказівки та звідомлення з діяльности поодиноких союзів. Незалежно від централі працюють також поодинокі секретаріяти і союзи, обмінюються своїм досвідом та своїми досягненнями. Для розвязки важніших проблем уладжує конфедерація раз до року конгрес, де вирішують усі найбільше складні питання. Ці конгреси, залежно від того, на кого випаде президентура (нпр. на француза — тоді конгрес у Франції) відбуваються кожного року в іншій державі.

Звичайно конгрес радить над одною важною проблемою, опрацьовує її, розглядає з ріжних боків і вкінці займає своє становище. Головною темою XV. конгресу, що відбувся минулого року в Австрії була справа: „Като-

лицький студент в культурі сучасности", а темою нарад цьогорічного конгресу, що відбудеться в Парижі, це „Безробіття студентів та нові варстати праці". Ці конгреси з огляду на свою поважну працю, набирають з року на рік щораз то більшого значіння та зедиують собі чим раз то нових симпатиків. Доказом того хочби минулорічний XV. конгрес в Австрії, в якому взяло участь понад 600 учасників, у тому 50 українців-відпоручників Т-ва Українських Студентів Католиків „Обнова", що є дійсним членом цієї організації. Зокрема для нас українців приналежність до міжнародньої організації та участь в її конгресах має для нас поважне моральне значіння, бо чужинці призвичаюються бачити в українцях постійний та самостійний чинник міжнароднього життя. Вже сама поява даної делегації на міжнародніх зіздах, свідчить дуже додатньо про даний нарід. Коли до цього додати ще інформації про рідний нарід, про його життя, культуру та його змагання, ця вартість зростає в десятеро. Зрештою безумовно краще, коли про це все довідуються чужинці від нас самих, ніж від наших противників, які представляють у своєму насвітленні. Ту закордонну діяльність веде Т-во „Обнова", що має формувати не тільки наше внутрішнє релігійно-національне життя, але теж репрезентувати його на міжнародньому форумі, жити життям рівновартісної клітини міжнароднього організму. Одначе, щоб „Обнова" могла вивязатись як слід з цього завдання, слід до цього належного зрозуміння та допомоги всього українського громадянства.

І. Паук.

Суспільна опіка та її координація.

Дискусійна стаття п. Боднара п. з. „Українські діти без опіки", заторкнула дуже актуальну та важну тему: „Чи можлива у нас координація суспільної праці?"

Кілька літ тому цю справу вже широко обговорювали та була спроба створити централю під назвою „Суспільної Ради", яка згуртувала би всі товариства, які в тій ділянці працюють.

Ініціятори мали добру волю і хто знає, чи їх спроба не булаб довела до скупчення розсіяних по краю станиць суспільної опіки. Але влада статуту не затвердила і все лишилось по старому.

А конечність реформи суспільної праці відчувають чимраз більше всі ті, які суспільно працюють та які борються від літ з усякими труднощами.

Головним аргументом, який промовляє за реформою суспільної праці є той, що при дотеперішній системі багато зусиль йде на марне, багато енергії витрачують люди непотрібно через брак досвіду. Взявшись якнебудь до справи неодин зражується невдачами і від суспільної праці зовсім відстає.

Централя для ріжних товариств далаб змогу контролі над методами праці поодиноких клітин, надалаб суспільній праці один напрям, піднеслаб її рівень та побільшилаб її успіхи.

Чи можливе створити союз суспільної опіки, з думкою про реформу нашого суспільного життя це залежати буде від того, чи поодинокі товариства без огляду на дрібні амбіції та льокальні патріотизми схотять підпорядкуватись одному проводові.

Стаття п. Боднара, що має влучні спостереження, вказує ще й на те, що шановний автор не зовсім добре зорієнтований у ділянці суспільної опіки над дітьми та молоддю.

Невжеж йому невідомо, що у Львові від 35 літ працює „Товариство Вакаційних Осель" та „Товариство Українська Захоронка", які своєю опікою обіймають сотні наших дітей дошкільного та шкільного віку?

З кожним роком поширюють вони свою працю, організуючи нові осередки суспільної опіки над дітьми та молоддю, звертаючи особливу увагу на дітей убогих, які не мають сприятливих умовин для фізичного та духового розвитку.

Зразкові дошкілля, дитячі сьвітлиці, поширені оселі, півоселі, на яких 800 дітей у часі шкільних ферій має цілоденний харч та фахову опіку, дитячі харчівні, які видають денно 370 дарових обідів убогим учням наших шкіл, це все досягнення в ділянці суспільної опіки над дітьми та молоддю за останні роки.

Львівська преса подає часто звідомлення з цієї праці, так що громадянство має змогу слідкувати за її розбудовою.

Безперечно це капля в морі, однак зваживши наші фінансові спроможности треба часом дивуватись, як покривають згадані товариства свої величезні видатки, бо всі знаємо, що суспільна опіка потребує грошей.

Отже не можна казати, що наші діти не мають опіки; безперечно, що мала частина дітей покищо користає з суспільної опіки, яку щойно розбудовуємо, але зважмо, що й державні народи, які розпоряджають державним апаратом та величезними фондами, не зуміли цієї справи так наладнати, щоб всі, які потребують суспільної опіки, могли з неї користати. Щож говорити про нас, які крім доброї волі та щирої охоти до праці небагато можемо для цієї справи зробити.

Нема сумніву, що і в дуже тяжких наших обставинах ще багато зробити можна і зробити треба. Спільна громадська праця ріжних установ може завсіди зробити більше, як відокремлена діяльність одної.

Софія Ракова.

Г. РЕНО.

Небезпечний суперник.

Три тижні була Еля по шлюбі, тиждень тому вернулася з пошлюбної подорожі і від двох днів зробила знайомість з бюровим товаришем свого чоловіка — Францом. Вона відразу рішила, що Франц та її приятелька це може бути дуже дібрана, щаслива пара.

— Симпатичний хлопчисько той твій Франц!

— Справді подобається тобі? — спитав Курт, чоловік Елі.

— Не потребуєш питатися таким тоном. Тиж знаєш, що я тільки тебе люблю. Для тебе я дала гарбуза тому багатому англійцеві.

І того вечора кинулась йому на шию 150-ий раз. Помняла йому краватку, залишила на лицівках сліди ружу — аж рожі у вазоні на столі затремтіли.

— Я мала на думці Льоту — пояснила Еля свому чоловікові своє захоплення.

— Але Франц це завзятущий прихильник парубоцького стану і ворог жіноцтва!

— Ти теж був такий колись! Але це не перешкоджає, що він міг би прийти до нас у суботу на бриджа в годині пятій.

— У трійку не можна грати!

— Я запрошу на четвертого Льоту.

Так познайомився Франц з Льотою. Еля оповідала про свою шлюбну подорож до Італії та про елеґантних італійців.

— Я моглаб тільки закохатись в італійцеві — сказала Льота — це ідеальні кандидати до подружнього життя.

— Еля теж була такої думки, — сказав Курт — але вихвалювала англійців. А всеж вона вибрала мене.

Франц слухав мовчки і дивувався, як міг його приятель Курт так дати себе опутати жінкою.

*

Еля сказала на прощання Францові:

— Льота мешкає десять хвилин від нас. Будьте добрі проводити її...

Так зломала вона засаду, що партнерку бриджа партнер не повинен ніколи проводити дальше, як до найближчої трамвасвої зупинки. Тимчасом минуло вже не десять, а двацять хвилин. Франц минув дім, де мешкала Льота, бо обоє погодились, що треба подихати свіжим повітрям. Франц знав уже, що Льота грає бриджа „під псом", але — вона гарна, приємна, весела.

— Ви виграли нині шилінґ шістьдесять — почав він дипльоматично розмову — а кажуть, що хто не має щастя у грі, має щастя у любові. Тепер мусите тільки познайомитись з якимсь італійцем.

— О, вже знаю одного — відповіла весело. — На карнавал він приїде до Відня. Уявіть собі, якто буде гарно. Він не вміє грати бриджа і я зможу ввесь час танцювати.

— Віденці теж уміють танцювати.

— Але не хотять. Воліють сидіти у закуреній кімнаті і гніватися на своїх партнерок.

— Я щоправда не маю італійського темпераменту і від часу ґімназії не танцюю. Але якби ви хотіли колись стрібувати зі мною...

*

У понеділок зранку Льота мала багато сказати Елі та Еля Льоті. Хто хотів розмовляти з ними телефонічно — не міг, бо їх телефони були ввесь час заняті.

*

— Це моя мама, це мій тато, це мій песик — пояснювала Льота, показуючи по черзі три фотографії.

— А це? — спитав Франц.

— Це...? — завагалась Льота — ...це один знайомий з Італії.

І передала йому фотоґрафію елеґантного, чорнявого юнака, на якого грудях була поперек виписана якась присвята.

— Ну, розуміється — італієць! Ваш ідеал мужчини! А я осел думав собі, що ви підчас цих танців і розмов зі мною вже встигли забути того південного типа. Щож! нам віденцям багато ще бракує....

Льота навіть не відповіла, хоч завсіди мала якусь готову відповідь на його завваги.

— Нічого не вдієте! — сказала. — Найкращі любовні листи пишуть таки італійці — і підсунула йому рожевий листок. — Подивіться... я саме дістала лист від знайомого італійця. Як це чудово звучить „каріссіма" або „тутто іль міо куоре"...

— І так сміє до вас писати зовсім чужий?

— Ні, не чужий. Це той сам, якого ви бачили на фотоґрафії...

— Дивне, як він зміняє почерк. Його присвята на фотоґрафії мала такий енерґічний розмах, а букви в цьому листі такі ніжні.

— Як він писав мені присвяту, то не мав доброго пера... Ага! я забула вам сказати, що він зовсім формально мені освідчився.

— І ви моглиб покинути Відень? Це нечуване! Мушу вам сказати, що я обурений!

— Тим, що будете лаятись, нічого не поправите — відповіла Льота коротко та рішуче.

*

Франц був лихий і рішив порозмовляти з Куртом дипльоматично. Шукав ради. Водночас хотів зібрати деякі інформації.

— Де ти познайомився з Елею?

— В її приятельки Бетті, жінки нашого директора.

— А коли ти їй освідчився?

— Три тижні пізніше. Якось так вийшло з

Погляди французів на ліву і праву диктатуру.

(Від нашого кореспондента).

Париж, 2. квітня 1937.

В останнім нашім дописі ми розказували про динамізм французького міщанства. Питання: куди йде Франція? — інтригує ввесь політичний світ, і француз, читаючи в перекладі важніші політичні статті про Францію, що появляються в закордонній пресі, часто підсміхується.

Найбільш бавлять його при такій лектурі цитати взяті таки із французьких газет, в які закордон вірить, а француз, тут на місці, читає ці друковані рядки з великим застереженням.

Ми далекі від того, щоб твердити, що французька преса не має впливу на маси. Зовсім навпаки, але ми хочемо тільки підкреслити цю основну рису французького характеру, цей французький скептицизм. Французький читач є одним із найкращих газетних читачів на світі, він читає часописи і платить за них. Міліонові часописні наклади, які розходяться впродовж кількох годин по виході числа, є найкращим доказом на це. Але французи в щоденній розмові не називають газету інакше, як качкою. „Мон канард“ — „моя качка“ — а не „моя газета“.

І французький читач дозволяє редакторам на великий словний розмах, ба навіть любить їх за це, як і своїм послам французький виборець дозволяє на дуже гарячі промови в парляменті, але під умовою, що від тих промов не зміняться французькі життеві привички. Мабуть в тім і пояснення тайни остаточного висліду всіх французьких революцій, а саме, що вони дуже мало і дуже постепенно змінили французьке суспільне життя, хоч такі кріваві були ті революції! І якщо тих революцій було аж стільки в батьківщині французів, то причина мабуть була в тім, що **Франція ніколи в своїй історії не мала розумної консервативної партії,** себто поступових консерватистів, якими переповнена історія Англії. Є політична максима, яка каже, що державний муж має оминути революцію шляхом реформи. Французькі консерватисти ніколи не обійшли революції, бо вони ніколи в історії Франції не випередили подій.

Ось ще так недавно, дня 7. лютого 1934 р., після крівавої париської події на площі Згоди, ціла Франція гляділа на Думерга, як на державного мужа, що спас батьківщину від громадянської війни. Він мав у хвилині приходу до влади нагоду перевести всі політичні і соціяльні реформи. Він не зробив ні одної політичної і ні одної соціяльної реформи. Ах (чуєте нині балачки серед французького міщанства), якби Думерг був рухався, то ми нині не малиб клопотів з „людовим фронтом“. Чиж Думерг не міг перевести всіх тих реформ Блюма?

Це правда, але тоді це французьке міщанство могло накинути свою волю Думергові — свому чоловікові — а воно цього не зробило в імя свого непоступового консерватизму. Але тут треба признати, що цей непоступовий, скажімо відруховий, консерватизм французів, є теж і одною із корисних питоменностей їхнього національного характеру, бо він постійно забезпечує в усіх революційних потрясеннях Франції т. зв. добрий змисл (bon sens). Англієць, льорд Бальфур, твердить, що „ліпше робити щось зовсім глупе, що вже було роблене, як уперше щось зовсім нове“. Цю засаду можна пристосувати і до французів, а навіть сказати, що вони її знали в життевій практиці, і що вона вийшла часто їм на добро.

І якщо нині, не зважаючи на цей історичний французький, скажімо назадницький, консерватизм, життевий стандард цілого народу є дуже високий (включно з життевим стандардом французького робітника, якого соціяльне законодавство є гірше від законодавства німецького чи італійського) — то річ в умінні користуватися життям (l' art de la vie — Lebensart), в якому французи є безконкуренційними майстрами. „Германи ні славяни — пише французький письменник д' Ормесон — не знали і не знають ще й сьогодні, що таке щастя“.

У теперішню хвилину це французьке громадянство зі своїми добрими і лихими прикметами, але з почуттям „доброго змислу“, стає знову гальмою для всіх революційних експериментів лівого крила „людового фронту“.

„Ми оборжуазимо „людовий фронт“ — кажуть радикали — ліві буржуа (члени „людового фронту). „Ми спролетаризуємо цілий „людовий фронт“, накидуючи уряд „мас“, кажуть крайні соціялісти і комуністи (теж члени „людового фронту“). „Всі, що хочуть спасти Францію, до нас!“ — кличуть знову французькі фашисти.

А пересічний французький громадянин має однакову нехіть до комунізму і фашизму, вважаючи ці два суспільні рухи за одно і те саме лихо під ріжними видами.

Хочете зробити Францію країною фашизму? — питають французи. Поперше, якого фашизму? Є багато родів фашизму. Німецький націонал-соціялізм з новопоганством римський папа трактує нарівні з комунізмом — думає і говорить французький католик, з тою тільки ріжницею, що над нашим кордоном є націонал-соціялісти, а не комуністи, отже вони, ці націонал-соціялісти є першою небезпекою для нас. До італійського фашизму французька публична опінія ставиться з легковаженням. Пригоди італійських відділів в Еспанії скріпили ще більше цей погляд серед французьких мас.

А комунізм? Який комунізм, будьте ласкаві, хочете ввести у нас? Буржуазний сталінський комунізм, що „поволі завертає до дрібно-буржуазного ладу“, як твердить наш Андре Жід. Чи може цей комунізм Троцького, цей революційний комунізм — цей комунізм вічної домашньої і зовнішньої революції? Французькі „троцькісти“ пишуть чейже про провідників III. інтернационалу, як про „брудних буржуїв“. А цих „троцькістів“ вважають знову анархісти-комуністи за таких самих „буржуїв“, як троцькісти цих комуністів із III. Інтернаціоналу. На терені Еспанії ті три комуністичні крила вистрілюють одні одних. Отже панове — каже французький дрібноміщанин — дайте нам святий спокій з вашими доктринами. Ми вже спробували в себе і фашизм (бонапартівська демократія) і комунізм (париська комуна) і ми віримо, що режім свободи є одинокою формою суспільного ладу для зрілого суспільства, яким є ми, французи.

Так думають нині три четвертини французького суспільства. І якби завтра хтонебудь зліва чи права намагався знищити цю громадянську волю Франції — тоді появляться на вулицях барикади. Бо ці французькі ліберали є відважними людьми. Але, як досі, французи не думають, щоб їм безпосередньо вже грозила якась ліва чи права диктатура. Еспанська громадянська війна є наче зимна вода на голови лівих чи правих кандидатів на диктатора. Надто добре тим кандидатам живеться тут, у цій Третій Республиці, в опозиції, під охороною державної поліції, щоб вони ризикували розпутанням крівавої хуртовини без ніякої цілі й ніякого глузду.

Юрій Студинський.

ситуації. Вона мала доброго знайомого англійця, який їй страшенне подобався. Я бачив його фотографію — справді прегарний мужчина. Вона призналась мені, коли він їй освідчився і просила в мене ради. Мені стало трохи жаль, що така симпатична віденська дівчина вийде на чужину і для нас пропаде. Це дратувало мене і я попросту спитав її, чи вона не воліла б залишитися у батьківщині, якби найшла когось... Минуло кілька місяців, заки вона надумалась. Я сам зрозумів, що коли є такі суперники чужинці, як багаті англійці на добрих становищах, то треба рішитись.

Франц побіг назад до телефону, як опарений. Хтось кликав його. Курт давно вже не бачив його таким схвильованим.

•

Два тижні пізніше говорила Еля до свого кузина Роберта:

— Тепер треба мені фотографії якогось спортовця, гарного альпініста. Ці фотографії вже мені непотрібні.

І звернула йому одну фотографію відомого італійського жонглера Джіянелі та другу англійського мандрівника-дослідника Джібсона, — обидві з присвятами і підписами.

Кілька годин пізніше Роберт приніс їй портрет відомого альпініста Томаса Гіпфінґера. Еля ще того самого дня вручила цей портрет своїй приятельці Мії, поінформувавши її, як треба його використати.

•

На всіх цих портретах віденські мужчини бачили своїх небезпечних суперників. Франц так само як Курт переміг свого суперника-чужинця. За ним прийдуть інші, нові переможці, нові патріотизму, що не дозволять своїм симпатичним землячкам виходити заміж за чужинців.

Перекл. зб.

Не обережно, а відважно

треба розглядати церковно-православні справи!

(Голос у дискусії).

Не належу до покоління старших та ще й заслужених громадян, ані взагалі до тих людей, що їх ми звикли називати „православними діячами“. Навпаки — належу до молодих православних українців, що близько й уважно приглядаючись до справ Православної Церкви у Польщі, знають її відносини на горі та ще краще на долах і думають про те, як найти якісь реальні дороги, що ними можна би цю Церкву вивести з атмосфери застою, політично-правної неокресленості, поступового й неминучого декадансу.

Перечитавши досить несподівані міркування п. ред. В. Островського не можу — на жаль — признати їм беззастережної слушности, а що більше: не можу не висказати свого глибокого здивування, що саме ред. В. Островський є автором статті, яка закидає українській пресі необережність в критикуванні церковно-православних справ.

Треба справу поставити ясно: чи дійсно сучасна Православна Церква (в межах Польщі) може мати характер національної української церкви та чи незалежна українська преса має слушність, критикуючи (зрештою у дуже зрівноваженій формі) аж надто добре відому політику церковної єрархії та практичне значіння Церкви з національного погляду?

Православна Церква у Польщі є Церквою не тільки **неукраїнською** чи **псевдо-української, але просто українофобською.**

Неукраїнською тому, що складена у велитенській перевазі з українського елементу, не признає панівного значіння того елементу, намагаючись бачити в ньому „русский народ“, або обезформлену штучними творами в роді „православних поляків“ — етнічну, „православну“ покірну своїм владикам масу.

Псевдоукраїнською — тому, що замилюючи українцям очі політуркою „уступок“ для українізації богослуження — носить в собі чужого, в атмосфері царської Москви виплеканого духа.

Про [illegible] **українофобство** Православної Церкви свідчить її персональна політика, залежна від духовного проводу, що є чужий, російський, етаповий, бо трактує своє завдання і ролю як **примусовий постій,** як місію для добра „нещасливої всеросійської батьківщини“.

А тепер візьмім справу критичного підходу

української преси до цілости православних справ, себто до самої можливости, щоб у Польщі Православна Церква була своїм духом і ерархією українська. Чи таке становище української преси слушне? Цілком слушне. Українська незалежна національна преса в Галичині, яка з огляду на брак такої преси на Волині, Холмщині, Підляшші й Поліссі всупереч усім перешкодам чимраз більше закріплюється за сокальським кордоном має слушний і відповідальний обовязок боронити прав трьох міліонів українців, використовуваних керманичами Православної Церкви. Як православний українець вважаю, що українська преса навіть тоді, коли гостро критикувала політично-правні чи персональні православні справи, ніколи не перейшла меж пристойности, як це ми бачили нераз не тільки в польській, але й у рідній верхам Православної польської Церкви російській пресі.

Казати, що Прав. Церква є заборолом проти безбожництва й сектанства — ніяк не можна, бо в дійсності буває цілком інакше: найчастіше безсистемна православна політика, не рахуючись з національними моментами в релігійних справах, штовхає одурманених людей на хвилі погубного релігійного дивовижжя.

Про український національний характер Православної Церкви в сучасних українських відносинах не можна говорити, бо в цих відносинах можуть існувати тільки спорадичні, просто виімкові випадки, коли в парохії трапиться особисто дуже відважний та праведний духовник-патріот, який не лякається шукати звязку з своєю паствою та плекати національного духа православної традиції; більшість духовенства тільки номінально виконує ролю православного (не кажім вже українського) священника, вважаючи себе слухняним органом світської влади.

Досить напр. познайомитись тільки зі способами виховання молодих православних теольогів, щоб погодитись з нашою тезою. А зрештою багато, дуже багато відомих вже і ще невідомих аргументів моглиб ми тут зацитувати: українська преса саме й наводить ті приклади. Наше православія в нинішній скомпромітованій та вузькій формі не всилі протиставитись комунізмові, повторяємо: з комунізмом і іншими лихами православного села можуть боротися й борються тільки національно свідомі духовники, що вміють дивними способами радити собі з тисячами неймовірних перепон.

Факт, що маємо двох православних єпископів українського походження без національної української свідомости — нічого не каже. Як знаємо, саме вони найшвидше йдуть на руку всім тим чинникам, які не допускають, і не допустять до того, щоб Прав. Церква була своїм духом — українська.

Розуміємо трагізм ситуації, над якою висить запит: і що далі? Далі буде багато ще тяжких днів для Прав. Церкви і її членів. Не віримо у можливість швидкого переходу ерархії в руки ерархів-українців. Зате віримо, що традиція старої Прав. Української Церкви таки перетриває. Перетриває в сірій масі, серед праз. української інтелігенції та в історичних памятках, щоб колись знову віджити у дійсности.

А покищо ця маса, інтелігенція й усі, що їм близька доля Прав. Церкви, повинні і мусять діставати піддержки зі сторони української хоч неправославної преси, якої чільним обовязком є боронити справ української православної меншини в державі відважно й послідовно критикуючи фатальну і для українців і для самої польської держави політику вищої церковної влади та відповідних державних чинників, політику, яка доводить до занепаду Церкви і релігійного безладдя.

Преса мусить боронити прав народу послідовно, відважно й отверто — а не трусливо, обережно.

Роман Гучванович.

Шукають політики там, де не треба.

ЯК СПИНЮЮТЬ ЗРІСТ МОЛОЧАРСТВА НА ВОЛИНІ.

„А земля таки крутиться", — сказав Галілей.

„Штучне ніколи не заступить природнього", — кажуть українці в обороні своїх господарських та культурних організацій.

Галілей згинув за голошену ним правду, але ця правда згодом перемогла. Гинуть і наші українські організації на північно-західніх землях, але українці, що їх творять і ведуть, твердо вірять, що їхня боротьба не пропаде. Ще наш фільософ Сковорода сказав, що все, що природнє, відбувається легко і з усе збільшеною інтенсивністю: не треба каменя попихати з гори, він сам покотиться та ще розвиватиме щораз більшу швидкість.

Отже ті, що мають державний змисл і дійсно дбають за економічний розвиток північно-західних земель і всієї держави, повинніб не ставити перешкод українським організаціям, а навпаки, влекшувати їм працю.

Гляньмо, як представляється одна з ділянок господарського життя Волині, а саме: молочарство в цифрах річного звідомлення за 1936 р. окружного союзу рільничих і зарібково-господарських кооператив у Луцьку:

Районових молочарень на Волині, які були засновані „Маслосоюзом" і перебувають у торговельних звязках із ним, залишилося всього 6: в луцькому повіті —5 і в дубенському — 1. І власне ці наші кооперативи ведуть перед між усіма кооперативами як чужонаціональними, так і мішаними, що перейшли чи повстали при допомозі польських союзів.

Про розмах цих кооператив свідчать суми, виплачені доставцям за молоко в 1936 році, а саме:

Луцький повіт: 1) Воротнів 131.774 зол., 2) Княгининок 115.423 зол., 3) Лаврів 104.879 зол., 4) Жидичин (молода молоч.) 48.574 зол. 5) Рожище (молода мол.) 41.774 зол.

Дубенський повіт: 1) Уїздці 226.206 зол.

На цілій Волині на першому місці стоїть молочарня в Уїздцях на Дубенщині.

В луцькому повіті І. місце займає молочарня в Воротневі, II. — у Княгининку, IV. — в Лаврові. На третьому місці стоїть кооператива Переспа-Богушівка (110.678 зол.), але молочарню в Богушівці знову таки заклав „Маслосоюз", як теж і підготовив для неї терен.

Друге місце на Волині займає молочарня в українському селі Пустомитах на Рівенщині — в 1936 р. виплатила 185.330 зол. Зате ця кооператива виказує помітний регрес: у 1935 р. ця молочарня мала в І. піврічні 1202 доставців молока, а в II. піврічні вже тільки 532; в 1935 р. доставлено до молочарні 2.438.682 літрів молока, а в 1936 р. вже тільки 2.259.033 літрів, майже на 180.000 літрів менше.

Всього на Волині нараховували 77 молочарень. З тих дорівнюють нашим першим 4-ом (з загального числа 6) усього 3 молочарні: Пустомити, Бортниця, Переспа-Богушівка. Інакше кажучи, з 6 укр. молочарень, що їх інструктує „Маслосоюз", виплатило в 1936 р. понад 100 тисяч зол. 4 молочарні (66,6 відс.), а з 7 інших молочарень тільки 3 (4,2 відс.). З 6-ти наших виплатили суму понад 40 тисяч зол. — 2 (33.3 відс.), а з інших — 20 (28.5 відс.). Нижче 40 тисяч зол. не виплатила ніодна наша молочарня,

М. ВУЛІЯНО. 2

Залізничий білет.

(Докінчення).

На другий день на 7-ому поверсі вулиці Палестріна 40, Карльо Рей, маляр-карикатурист, сидів над реклямовим рисунком і думав над тим, що він — осел. Може й повівся він оригінально, але по дурному. Всю цю історію з білетом придумав він тільки на те, щоб мати нагоду зустрітися з незнайомою. Але Анна Дуго не прийшла, як він сподівався. Він не зможе їй сказати: „Я вірю в кохання від першого погляду. Ви подобаєтесь мені..." Ні, вона не прийде, ані нині, ані завтра. Вона зверне йому пятьдесятішість лірів почтою з подякою, він буде мусіти ці гроші відослати назад, бо не купив за них другого білету тільки підняв із землі її власний.

Добрий був цей трік: передати їй власний білет, але не вдався. Рей причіпив на стіні великий, свіжо нарисований картон. Це був портрет Анни, на вічну памятку, що через свою глупоту ніколи її більше не побачить.

Коли Анна ввійшла несміливо до мансарди артиста, перше, що побачила це був її портрет. Виправдувалася, що спізнилась, бо шеф не хотів її звільнити з бюра. Була вся збентежена:

— То ви маляр?! Зараз пізнати по безладді в кімнаті.

— Як вам подобається ваш портрет?.. Я рисував його чекаючи на вас... Будь ласка сідайте.

— Ні, я спішуся. Я принесла вам гроші. Перерахуйте. Ви певне боялися, що я їх не зверну.

— Але-ж ні! Я боявся тільки, що ви перешлете їх почтою.

— О, ви небезпечний чоловік. Підчас цілої їзди...

— Це докір?

— Аж під кінець їзди ви повелись як джентельмен, коли позичили мені гроші...

— Послухайте: я мушу до чогось признатись. Але вибачте... чую, що хтось дзвонить.

Він вибіг до передпокою, звідки чути було якусь оживлену розмову.

Карльо Рей увійшов до кімнати, вхопив нашвидку пятьдесять лірів, що лежали на столі і вибіг із ними.

— Дивна річ — подумала Анна — Чи я помилилася...?

Рей був уже назад.

— Анно! вибачте, я мушу вам щось сказати. Ви мені нічого не винні — це самі знаєте, бо я підняв ваш білет. Це був мій трік.

— Я помітила це зараз. Я-ж не дурна гуска.

— Чому-ж ви...?

— Чому я сюди прийшла? З тої самої причини, що ви дали мені гроші. Я хотіла вас побачити.

— Дякую тобі! Це додає мені відваги...

— Я слухаю.

— Мушу тобі признатись, що я винен тобі пятьдесять лірів, бо я мусів у цій хвилині заплатити за електрику. А грошей при собі не маю.

— О, то це чудово! Як я тішусь, що я можу міліонерові...

— Ти мене вирятувала, Анно!

— І більше нічого?

— Решту я тобі напишу.

І передав їй листок паперу: „Посвідчую, що моя наречена Анна Дуго виплатила мені готівкою своє віно в сумі пятьдесять лірів..."

— Ти зовсім нарваний! Як можна в такому темпі полагоджувати такі важні справи? Ти навіть забув підписатись під такою посвідкою.

— Маєш мій підпис на своєму портреті. І можу ще його скріпити своєю печаткою... Сказавши це поцілував її в уста, сильно і довго.

Перекл. а. б.

а з інших 67,3 відс.; нижче 20 тисяч виплатило 28 інших молочарень (39.4 відс.), в тому числі 6 менше 10 тисяч. Ці цифри свідчать, що творені чужим для нашого села елементом молочарні, без огляду на всякого роду підтримку, слабосилі, позбавлені життевої енергії і гону.

Треба ще додати, що наша кооператива в Уїздцях (перша на Волині!) довший час стояла безчинно, бо її замкнула адміністраційна влада, і це мусіло відемно відбитися на її розрості. Воротнівська молочарня в минулому році мала якийсь час зачинені адміністрацією 3 сметанкові збірні, що теж вплинуло на річну суму її виплат.

Регрес такої кооперативи, як у Пустомитах і млявий розвиток інших молочарень в українських селах, якими опікується варшавський союз, має причини не тільки господарського, але й психольогічного характеру.

Скрізь помічається те саме явище: спочатку наші селяни знаходяться під впливом матеріялістичного чинника — жаги легкого гроша. Коли приїде спритний пропагатор та наобіцяє золотих гір, селяни поривуються до праці і рух іде. За якийсь час беруть гору чинники морального характеру: і говорять до них не по українськи, і в органах управління сидять чужі люди, і службовики Бог їх зна звідки, і взагалі дух нерідний та й голосу не дуже підіймеш. Приходить відчування своєї залежности, підрядности та чужости у своїй власній організації, де розпоряджається чужа меншість.

А далі люди знеохочуються та підупадає праця. Люди перестають носити молоко, молочарня заламується, а в кращому випадку стоїть на місці.

Одною із причин знеохоти є та, що чужі керманичі молочарень стараються не приймати до праці українців, а як не мають своїх, то пхають до молочарень росіян. Приклад — село Даничів на Рівенщині, де службовики-росіяни ненавидять українців і при всякій нагоді пускають їм шпильки.

А найголовнішим моментом знеохоти є той, що здобутим селянською крівавицею майном молочарні розпоряджається хтось чужий мовою та психікою.

А психольогія каже, що де нема радости із своєї праці, там нема й творчого запалу, там висліди завжди невеликі.

Особливо дошкулює і знеохочує наших селян до праці цілковите нехтування, навіть насильне витискання з кооператив української мови. Поволі селяни зорієнтовуються, що це не випадок, а система, для українця образлива, а для народу небезпечна і прохолодження до організації готове.

А що союз не скривається з наміром як мога більше ослабити український характер молочарень та виперти з них українську мову і спаралізувати в них українські впливи, свідчать такі факти. Членів управи молочарні в Жидичині покарано за звідомлення на „невластивому" друку, себто українською мовою. Молочарням у Лаврові та Жидичині „пораджено" ввести до органів управління поляків і т. д.

Особливо характеристичні є заходи біля української молочарні в Княгининку (9 км. від Луцька). Поруч з цим українським селом є чеська кольонія Княгининок Чеський, який має свою чеську молочарню. І ось союзові прийшло в голову зробити власне цю чеську молочарню районовою і підпорядкувати їй усе українське молочарство цього району.

Щоб представити дивовижність цих заходів наводимо цифри: українська молочарня має 10 „відбірних пунктів" молока в сусідніх українських селах, які в 1936 р. дали 1,354.885 літрів молока, а виплачено за нього 115.423 зол. Чеська молочарня має 2 відбірні пункти, що в 1936 р. дали всього 288.963 літрів і виплачено за нього всього всього 24.830 зол. Українська молочарня має новий гарний і просторий будинок, а чеська — буду. Треба додати, що українська молочарня в другій половині м. р. мала 433 достевців молока, а чеська лєдви 64.

Чи не ясна тенденція спаралізувати працю молодої, але дуже діяльної української молочарні через підпорядкування її чужонаціональній слабкій молочарні? Чи не дивовижна думка сотні українських молочарів підпорядкувати на українській Волині кільком десяткам кольоністів-чехів? І ці кооперативні керманичі хотіли б ще бачити в українцях слухняні овечки?

Як у росіян завжди був винен за якусь катастрофу „стрелочнік", так у нас на Волині завжди винні „агітатори", „антипаньствовці", а то й просто інтелігенти. Де тільки українські селяни починають занадто вже відчувати свою кривду і заявляти протести чи домагання, зараз там починають шукати винних „шовіністів" (не є шовіністом лише той, хто тихо й з покорою зрікається своїх прав і свого надбання).

Такий підхід до справи, річ зрозуміла, ні до чого доброго довести не може й не доведе.

Чужі організатори кооперації, зокрема молочарської, звичайно ставлять ставку на старший, менше свідомий і відпорний елемент. Старший піддається намові, бо звик до цього. Молодша генерація селян, більше розвинена і свідома своїх прав та гідности, покищо тримається осторонь. А тимчасом кожна молодша верства селян дає все свідоміший елемент, який у недалекій майбутности буде говорити інакше ніж сьогоднішні старенькі батьки та діди.

Коли почне зростати майно молочарень і ним будуть розпоряджатися чужі люди, коли молочарство опиниться в руках сьогоднішніх молодих націоналістів, тоді в молочарнях буде інша розмова. І тоді вже не буде можна скидати вину на якихось агітаторів чи інтелігентів. Молода, національна свідома селянська маса з іншим почуттям заговорить про свої права.

Нерозумно роблять ті всесильні, що підготовляють ґрунт для майбутньої боротьби. І пощо, як ми бачили з цифр, гальмують вони господарський розвиток Волині?

П. Горинський.

Скарбова палата поглиблює хаос у ґрунтових книгах.

Нотаріяльний примус, себто законний обовязок списувати всі контракти у справі переходу чи обтяження нерухомостей, осягнув саме протилежні наслідки, бо селяни не йдуть нині до нотарів зі своїми контрактами, щоб не платити дуже високих оплат. Тому нині ґрунтові книги не віддзеркалюють зовсім фактичного стану на селі, значить: з ґрунтових книг не можна довідатися, хто є нині власником ґрунту.

На жаль, цей хаос піддержує далі сама дотична влада. Найкращим доказом цього є обіжник Скарбової Палати у Львові з дня 14. грудня 1936. р. до числа II-115/21/6/кат/36 того змісту, щоб скарбові уряди на ґрунтових катастральних аркушах виписували імена українців лише у польськім вислові, себто замісць Іван — Ян, Олекса — Александер, Гриць — Гжегож і т. д. А що скарбові уряди польонізують теж українські прізвища і в неможливий спосіб їх перекручують, то цей хаос у ґрунтових книгах наслідком згаданого обіжника лише збільшиться.

Тому компетентна влада повинна змінити згаданий обіжник і доручити, щоб скарбові уряди вписували імена і прізвища українців згідно з нашою вимовою та таких документів, якими є метрики, бо інакше український селянин буде змушений постійно предкладати ріжні посвідки громадських урядів на доказ, що нпр. Іван Недільський та „Ян Нєдзєльскі" є тою самою особою.

Провал безбожницької акції на Сов. Україні.

Большевицька преса присвячує знову великі статті у справі протирелігійної пропаґанди, що одночасно вказують на повний упадок безбожницької акції. І так „Комуніст" з 22. березня ц.р. помістив інтерв'ю з головою центральної ради союзу безбожників України Н. Дубовим, який жалувався на те, що останній зїзд безбожників відбувся перед 9 роками. Останній раз нарада безбожників відбулася в 1931 р., а засідання ради в 1933 р. Де тепер члени ради трудно відповісти. Розїхались і погубились. Пробували справді відшукати себе, але нічого з того не вийшло. Союз безбожників на Сов. Україні не має грошей і тому рада звернулась з проханням запомоги до ради професійних союзів України. Вони підтримували обітницями. Тому, щоб придбати фондів, рада союзу безбожників приняла замовлення на міліон квітарів для МОПР-у, але на цьому стратили і залізли по самі вуха в довги. Недоцінювання протирелігійної пропаґанди довело до того, що союз безбожників на Україні фактично припинив усяку діяльність. В 1931 році союз мав міліон членів. Кілько має тепер, ніхто не може подати навіть приблизно. Окружні ради істнують лише в Донецькому басейні, Одесі і Молдавії. В Харкові був секретар організаційного бюра, але залишений на власні сили незабаром зник, бо не дістав платні. В Чернигові воловодяться від півтора року з відкриттям організаційного бюра. Коли цю справу порушили в окружнім комітеті, там махнули рукою. „Чи маємо до того голову — відповіли інструкторові. Є важніші справи. Не завертайте голови дрібницями". В центральній раді запевняють, що в 244 районах істнують бюра союзу безбожників Ці вістки виссані з пальця, бо не істнує ніодин союз з такими бюрами.

„Вісти" з 22. березня ц. р. нарікають на зріст релігійної пропаґанди і повний занепад акції безбожників, що його приписують троцькістам. І так у селі Слабино чернигівської округи поширили поголоску, що кожному, хто підчас перепису населення запишеться як безбожник випалять печатку на чолі. Священики хопились тактики льояльности супроти влади, щоб поширити свій вплив на населення. В селі Добрянка чернигівської округи, священик відправив торжественно богослуження з нагоди нової конституції, але того самого дня відправив теж панахиду на гробі місцевого громадянина і виголосив протисовітську проповідь. „Вісти" признають, що молодь є під впливом релігійної пропаґанди. Отже в однім селі бахмацького району гурт учеників співав коляди, що їх навчив священик. Тому „Вісти" здогадуються, що при виборах до совітів вірні змагатимуть перевести своїх кандидатів та закликують до большевицької чуйности.

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Права та обовязки солтиса.

III.*)

Солтис виконує подвійні обовязки, а саме: **власні** — як виконний орган громади і **доручені** йому управою збірної громади, повітовим виділом або повітовим старостом.

До солтиса, як виконного органу громади, належить 1) на засадах, принятих громадською радою:

а) управа майном і громадським добром, усіми громадськими уладженнями та підприемствами і всіми доходами громади, при чому обовязаний дбати про цілість та непорушність нерухомого майна громади; б) солтис веде господарку громади згідно з позиціями буджету, або рішеннями громадської ради у справі видаткування доходів громади; в) складає звіт громадській раді із зібраних та видаткованих грошевих сум; , г) вимірює громадські податки, шарварки й оплати та побирає доходи для громади і виконує нагляд над громадськими шарварками; д) веде касу і рахунки громади;

2 а) **підготовляє внески** на засідання громадської ради у справах потреб громади, скликує громадську раду, устійнює порядок нарад, проводить ними та вдержує порядок на засіданні; б) виконує рішення громадської ради зі збереженням постанов ст. 24, уст. 3, що накладає на солтиса стримати виконання деяких рішень;

3) репрезентує громаду на зовні, а зокрема: а) виступає у громадських справах перед властями та приватними особами;б) підписує всі письма в імени громади; в) на основі правосильного рішення громадської ради приймає та звільняє всіх громадських працівників та наглядає над їх чинностями.

4) До нього належить також управа всіми справами господарки збірної громади, що їх доручено виконати громаді.

5) В наглих випадках якоїсь катастрофи (пожежа, повінь) солтис має право потягнути всіх мешканців громади до безплатної праці в користь громади, щоб припинити нещастя.

6) Самостійно веде всі інші справи громади незастережені рішенню громадської ради.

7) Всякі документи, що накладають на громаду деякі обовязки та повновласти, підписує в імени громади солтис і двох членів господарської комісії, або двох членів громадської ради з виразним зазначенням, що підписують дотичний документ на основі відповідного рішення громадської ради, чи пак, що це рішення затвердив повітовий виділ (§ 21).

Солтис повинен вести:

1) виказ (інвентар) громадського майна і добра та виказ осіб, які мають право користати з громадського добра;

2) книгу рішення громадської ради та виказ усіх громадських радних;

3) касово-рахункові книги;

4) контрольну книгу громадських, особистих та річевих чинитьб шарварків.

Крім того повітовий виділ може доручити соймові вести контролю осіб, які користають з пільгів у громаді і книжку виказів.

5) Переховує теж документи і громадські акти, ощадносеві та чекові книжечки і готівку під замком (§ 22).

Перед помешканням солтиса має стояти таблиця з написом „солтис" та друга таблиця, призначена на громадські оголошеня. Коли громада має свою власну домівку, на ній має висіти таблиця з написом „громадська канцелярія". Всі написи мають бути виготовлені у польській мові. **На просторах трьох східно-галицьких воєвідств і на Волині, Поліссю та Підляшу можна означувати написи на таблицях також і в українській мові** (крім польської мови, в якій напис стоїть на першім місци) на основі відповідних рішень громадської ради (§ 23).

Винагорода солтиса

Рішення громадської ради про винагороду солтиса не може перевищати таких норм:

Найвища винагорода солтиса місячно				
при віддаленні осідку солтиса (громади) від уряду збірної громади				
до 5 км та числі мешканців		5—10 км	10—20 км	понад 20 км
		винагороду можна збільшити		
до 100 меш.	5 зол.	15%	20%	25%
100—200	7 „	„	„	„
200—400	10 „	„	„	„
400—1000	15 „	„	„	„
1000—2000	20 „	10%	25%	20%
понад 2000	30 „	„	„	„

В тих громадах, що мають свої підприемства або значне громадське майно чи добро, засадничу платню солтиса можна ще збільшити на 50%. У виняткових випадках воєвода на внесок повітового виділу може признати солтисові вищу винагороду, а саме: якщо громада має великий маєток, заведення або підприемства, управа якими забирає солтисові багато часу; якщо громада є розкинена на великому просторі або є літниськом чи живцем. Винагороду дістає солтис щомісяця з долини.

З цієї винагороди відтягають рівновартість чинитьб (нпр. помешкання, опал) що їх дістає солтис від громади на основі рішення громадської ради, затвердженої повітовим виділом. Вартість чинитьб солтиса не може перевищати вище згаданої платні (§ 25). Підсолтис входить в усі права та обовязки солтиса на випадок перешкоди в урядуванні солтисе, на випадок недуги, необсадження становища солтиса, припинення в урядуванні або іншої перешкоди в урядуванні солтиса (§ 26).

Приватно-правні взаємини солтиса, підсолтиса і громадських радних з громадою.

Солтис, підсолтис, громадський радний та його заступник не можуть заключувати з громадою правних актів (нпр. купна-продажі, позички, умов у справі достави, аренди, найму річей, спілки і т. п.), що потягають за собою якінебудь зобовязання для громади (§ 27). Повітовий виділ затвердить або висловить згоду у справі достави солтиса, підсолтиса, громадського радного та його заступника, якщо за цим промовляють важні місцеві причини, зокрема нема відповідних доставців, а достава виключає упрівілеєні умовини для вище згаданих осіб та суперечність їх інтересів з інтересом громади. Одначе солтис мусить заздалегідь порозумітись з повітовим виділом за посередництвом управи збірної громади у справі умовин достави (§ 28)

Втрата становища солтиса, підсолтиса і мандату радного.

Повітовий виділ рішає про втрату становища солтиса, підсолтиса або припинення його в урядуванні згідно з постановами ст.7.самоуправного закону. Втрату мандату громадського радного або припинення виконування мандату стверджує солтис згідно з постановами ст. 7 с. з., попередивши про це війта.

*) Див. „Діло" ч. 62 і 64 ц. р.

Нові оплати від жалоб

ДО НАЙВИЩОГО АДМІНІСТРАЦІЙНОГО ТРИБУНАЛУ

Новеля з 24. березня ц. р. (Д. З. ч. 24, поз. 150) до розпорядку президента про Найвищий Адміністраційний Трибунал устійнює оплати від жалоб до Трибуналу так: 1) при вартости предмету спору до 1.000 зол. — 40 зол.; 2) при вартости від 1.000 до 3.000 зол. — 60 зол.; 3) при вартости від 3.000 до 10.000 зол. — 75 зол.; 4) при вартости понад 10.000 зол. — від перших 10.000 зол. — 75 зол.; від решти 0,5% при чому неповну тисячу заокруглюється до повної тисячі. Від жалоб без означеної вартости предмету спору трибунал означує оплату в сумі від 40 до 200 зол. Якщо Трибунал вирішить прихильно жалобу або поладнає справу тому, що адміністраційна влада відкличе своє оспорене рішення чи розпорядок, тоді Трибунал звертає стороні оплату. На випадок частинного вирішення справи Трибунал може звернути оплату в цілости або частинно, на випадок відкинення жалоби може звернути найбільше ½ оплати (ст. 92). Фізична або правна особа може домагатись признання права убогих, якщо викаже своє повне убожество на основі посвідки публичної влади про свій родинний і маєтковий стан та про свої доходи. Предсідник палати Н. А. Т. може признати цю посвідку за достаточний доказ повного убожества цієї особи (ст. 101).

Ця новеля обовязує від 1. квітня ц. р.

—o—

Необхідна книжечка.

М-Р МИКОЛА ТОПОЛЬНИЦЬКИЙ: ЗАПОРУКА ЗА ПРОДАНІ РЕЧІ, ЗОКРЕМА ЗА ПРОДАНІ ДОМАШНІ ТВАРИНИ. Стор 36, ф. 8°, Львів 1937. Накладом Нової Бібліотеки.

Під таким наголовком вийшла книжечка молодого правника м-ра М. Топольницького, автора Спадщинного Права і Підручника нового закону про зобовязання, що у приступний спосіб обговорює статті 306 до 335 закону про зобовязання, що відносяться до поруки (автор помилково вживає слова запорука) за правні і фізичні хиби та статті 552 до 554 нового торговельного кодексу, що теж відносяться до поруки за фізичні хиби при торговельній продажі тоді, коли обі сторони є купцями.

Про цю саму справу, себто про поруку писав автор у своєму Підручнику нового закону зобовязання, а нова його книжечка „Запорука за продані речі, а зокрема за продані домашні тварини" (звірята) є тільки деяким поширенням того, що написав вже раніше. Нова книжечка має велике практичне значіння для наших хліборобів, що продають чи купують домашні тварини і з правила не знають постанов нового польського закону про зобовязання щодо хиб у домашніх тварин, за які продавець відповідає законно. Автор в обширному вступі вияснює докладно зміст і значіння слова порука (гарантія), відповідальність з поруки, головні засади поруки за правні і фізичні хиби, зокрема ще у домашніх тварин (коней, рогатої худоби, овець і кіз та безрог),справу позвів з титулу поруки і речинці до внесення позвів — врешті коротко і поруку при торговельній продажі на основі постанов торговельного кодексу. При викладанні поруки дає автор і приміри, щоб читач-неправник, для якого ця книжечка призначена, міг лекше зрозуміти дотичні законні постанови і пристосувати їх у практичному житті. По обширному вступі з популярною інтерпретацією подає текст закону, пояснення і приміри при поодиноких статтях.

Цілість написана цікаво і не томить читача що не привик читати правничі підручники. Мова, як і в інших публікаціях цього молодого популяризатора права, правильна і гарна; саме видання з технічного боку дбайливе. З огляду на велике практичне значіння цієї книжечки повинна вона знайтися у руках наших свідоміших селян а передовсім у бібліотеках читалень „Просвіти" і кружків „Сільського Господаря".

Д-р Степан Барань

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Парк самогубців у Монте Карльо.

Чарівна закутина Монте Карльо належить до тих місць на світі, де є найбільше трагедій, коли рахувати кількість населення цього міста. Монте Карльо, як відомо, є майже тотожне з назвою держави Монако — мініятурного князівства, одного містечка.

Недавно помер французький банкир Франсуа Лермон, якого життя може стати темою до кримінальної повісти. Він застрілився у „парку самогубців" у Монте Карльо, де кінчає життя неодин невдаха, після невдалої спроби здобути щастя на рулетці. А все-ж кінець Лермона трохи інакший від інших — оригінальний

Рулетка після біржі.

Зявився він у Парижі кільканацять літ тому, приїхавши з якогось малого містечка, де мав біржеву контору. Був поганий, малий, смішний, якби доля заглузувала собі з нього. Та якийсь демон амбіцій нашіптував йому, що гроші будуть любити його більше як люди. За кілька місяців на паризькій біржі Лермон став багатий. Цікаве було те, що він не складав придбаного майна, як це роблять його ощадні земляки, а навпаки залюбки його розтрачував. Так само як легко здобував гріш, так само легко розкидав його.

Монте Карльо привабило його після біржі. Там можна було ще лекше та швидше здобути капітал. Лермон грав холодно, без запалу, хоч при цьому зовсім не обдумував черги чисел ані піль, на які кидав ставки. Сліпий припадок був для нього єдиним голосом, якого слухав. Коли програвав те, що мав із собою — відходив з погордою, підсвистуючи під носом. Коли вигравав — роздавав банкноти між жебраків і нещасливих, які перед касином гри чекають на свіжих мілінерів або напів божевільних від радости щасливців.

Поява молодої жінки.

Одного разу проходжуючись меляхолійно по „Парку самогубців" звернув Лермон увагу на молоденьку дівчину, що сиділа там як кандидатка на смерть. Її привіз із Парижа якийсь легкодушний молодець, що виграв якісь більші гроші і хотів ще побільшити свій маєток. Програвши все — застрілився у коридорах касина, забувши, що має товаришку подорожі.

Лермонові здавалось на хвилину, що він знайшов вкусь істоту, якою може заопікуватись. Нещаслива дівчина не мала іншого вибору, як погодитись на таку опіку. Таким робом молода Віолетта стала великою панею. Лермон купив їй гарний домик у Монте Карльо і там вона жила.

А щоб підтримувати в ній симпатію для своєї особи, обсипував її дорогоцінними дарунками і приїзджав вряди-годи з Парижа.

Помста крупієра.

Прийшли роки „краху" на біржі в добі аферистки Ано. Лермон, до якого щастя всміхалось навіть тоді, коли він відвертався до нього плечима, теж зазнав невдач. Коли біржа не помагала, мусіла допомогти рулетка. Приїхавши до Монте Карльо по двох роках неприсутности, ствердив, що його Віолетта змінилась. Великий фінансіст був у жіночій психольогії слабий, коли побачивши таку зміну вважав це за велике відкриття. Молода жінка самотня та багата, що проводить два роки в Монте Карльо, не може чекати на поганого, химерного та відразливого фінансіста за те тільки, що йому забаглось обсипувати її грішми.

Лермон не зробив ніякої „сцени" дома. Пішов до касина грати. Гра не цікавила його і мабуть тому легко помітив, що крупієр при його столі час-від-часу всміхається. Він знав добре, що крупієри виконуючи свою урядову функцію є звичайно непоршно поважні. Віолета стояла за плечима Лермона. Нелегко було догадатись, що ці усмішки йдуть до неї. Коли Лермон програв, ствердив, що Віолети нема коло нього. Крупієр вийшов кілька хвилин раніше скінчивши свою службу

Парк самогубців.

І знову пішов Лермон до „Парку самогубців". Цей парк невеличкий, добре підстрижений, з ясними стежками і неважко там зустріти когось, коли його шукаємо. Його Віолета стояла там з гарним крупієром.

Тоді Лермон вигадав своєрідну помсту: він програє все, що має, щоб Віолета не могла дістати від нього ніякої більшої помочі. Віолета мусіла передчувати замах на її особу, коли поспішила за ним до салі гри. Як тільки глянула на стіл, як він грає, зрозуміла, що він непритомний. „Що ти робиш?!" — крикнула. — Хочу програти все, все! — „Чи ти збожеволів? ходи геть!"

Але вже було запізно. Вона не знала, кільно він програв до її появи на салі. Те, що він кидав на стіл, це були останки його капіталу.

Кулька впала на поле заставлене його грішми. Щастя вернулось до Лермона. Крупієр насипав йому щораз більше грошей. „Мені не йде!" — кричав Лермон, згортаючи гроші. Всі довкола зглядались на нього. Все це дратувало грача, який хотів позбутись грошей, що не приносили йому щастя. Все те, що виграв — зібрав на одну купу і передав Віолеті кажучи: „Затримай це на хвилину, я зараз вернусь".

Побіг до „Парку самогубців" і там застрілився. В його кишені найшли записку приготовану ним заздалегідь: „Я програв усе..."

Віолета знайшла його трупа на тій самій лавці, де вона сиділа, в ту нещасливу ніч, коли він з нею познайомився.

ЯКИМ ЧИНОМ В ЄМЕНІ ЗЯВИЛИСЬ ЛЕЩЕТАРІ?

Один молодий магометанин із Сирії вибрався доЄмену, щоб перебути там кілька літ на практиці. Молодий мужчина взяв зі собою лещета, одначе зовсім не думав, що могтиме із них користати. На місці переконався, що столиця Ємену Сана окружена звідусіль горами високими на 3.000 м., і що має прегарні лещетарські терени. Тому теж рішив негайно скористати з загоди на лещетах. Цей гарний спорт викликав справжню сенсацію у цілому місті й околиці, бо такого небуденного явища не бачили ще від початку світу. Вже найближчого дня молодим спортовцем зацікавився сам Імам Ємену Ехія. Дав йому військову ескорту і велів собі показати, в який спосіб їздиться на лещетах. Незвичайно теж здивувався молодий спортовець, коли до нього зголосився 14-літній син Імама з проханням навчити його теж їздити на лещетах.

Ціла історія справді сенсаційна, коли зважимо, що Імам Ехія є мабуть найконсервативнішим володарем на світі, який не знає ніяких новостей, ні Европи ні Азії. Та цей консерватист довів до цього, що в Ємені, де ще недавно не снилось навіть нікому, тепер вже пів столиці їздить на лещетах. Друга половина не дає відітхнути бідолашньому спортовцеві, замучуючи його і в день і в ночі проханнями науки їзди на лещетах.

ЗАКОННИЙ ЧОЛОВІК 23 ЖІНОК.

В американському стейті Люізіяна вийшов закон, який каже, що чоловік не може женитись більше як ...десять разів. Привід до такого закону дав фільмовий артист з Голівуду Жан Пієрар, що рішив оженитись ще раз, хоч був уже жонатий ...23 рази. Пієрар не обходив законів ані не використовував їх, а за кожним разом зовсім явно та чесно розводився, дбаючи за всі формальности, щоб дістати законне уневажнення подружжя. Неодин раз траплялося йому, що його жінка вмирала або злобно покидала його. Це не відстрашувало його від нового подружнього звязку, навпаки пхало його до нього, бо Пієрар мав діти, якими хтось мусів опікуватись. Нині має він їх 14. Тимсамим має нову поважну причину, щоб хтось ними заопікувався. Жінки Пієрара належали до ріжних національностей: були це не тільки американки ріжних стейтів і рас, але і европейки ріжних національностей. Як Пієрарові вдавалося дістати розводи і женитися наново легально це вже таємниця законів ріжних американських держав де в одній часто вільно те, що у другій заборонене. Юристи стейту Люізіяна прийшли до висновку, що 24 разів женитись то таки забагато і що 10 досить навіть для тих, що зовсім не вміють добирати собі жінки до своєї вдачі. Від тепер шериф, що даватиме шлюб, буде звертатись до молодого з такою більш-менше осторогою: „Молодче! Живіть у згоді та любові, бо багато разів женитись не можете. До 10 разів штука!"

ЩО ДВІ МІНУТИ НЕЩАСТЯ

Льондонський статистичний уряд обчислив скількість автомобілевих випадків, які трапились за минулий рік на терені Англії. Загальна скількість жертв є 6.561 осіб. Ранних було 250.000 людей, отже на підставі цих даних на дорогах і вулицях Англії трапляється що дві мінути нещасливий випадок. Льондонські часописи спираючись на цих інформаціях закликують недавно зорганізовані відділи дорогової поліції щоб збільшеною чуйністю причинилися до зменшення цієї смутної статистики.

БЕНКЕТ ДЛЯ 1000 ЖЕБРАКІВ.

У португальському місті Коїмбра відбувся цими днями бенкет, в якому взяло участь тисяча жебраків. Цей бенкет улаштував один студент, що виграв на льотерії великий льос. Він хотів поділитися своїм щастям з іншими і вибрав найбідніших у місті, запрошуючи їх на вечерю. Своїх гостей вибирав він сам, давши до часописів оголошення, щоб найбідніші зійшлися в таке-то місце і такій-то годині. Крім звичайної вечері 1000 бідаків дістали тістечка і вино.

Боротьба з небезпекою праці.

Коли недавно починали будувати в Сан Франціско велитенський міст, песимісти казали, що на кожний міліон долярів коштів припаде смерть одного робітника. Міст мав коштувати 35 міліонів долярів, отже його будова булаб присудом смерти для 35 людей. Всі ті обчислення спиралися на даних з будови першого великого лянцюгового мосту в Сан Франціско, що підчас неї згинуло 23 робітників, хоч міст був куди менший.

Управа будови рішила „помилувати" 35 засуджених на смерть робітників, хоч ніхто не знав коли і на кого випаде трагічна черга. Управа замовила величезну сітку з конопляних мотузів, яку відтак розвісили під робітниками, які працювали на мості. Сітка коштувала пів міліона золотих. Одначе тому, що смерть кожного робітника коштувала би управу будови коло 25.000 зол., які треба булоб виплачувати родині вбитого, не кажучи вже про інші матеріяльні і моральні шкоди, вона всежтаки виплатилась. Підчас будови впало до цієї сітки — очевидно без ніякої шкоди — 30 робітників. Коли не булоб сітки, смерть цих робітників коштувалаб управу 750.000 зол., значить чверть міліона більше, як кошти уладження сітки. Крім цього всі робітники маючи почуття безпеки, не лякаючись смертельного упадку, працювали 20% швидше й видатніше. Таким чином виявилось, що не тільки з людських почувань, але навіть з чисто торговельного обчислення — забезпека життя робітників рішуче оплачується. Очевидно покищо тільки в Америці, бо напр. у Польщі є найбільший відсоток нещасливих випадків у світі.

Закарпаття.

В Ужгороді почався 25. березня зїзд мужів довіря та членів „Християнсько-народньої партії Закарпатської України“ при співучасти майже 100 осіб: селян, чимало священників.в учителів і т. д. Наради відкрив провідник партії, директор А. Волошин, опісля секретар Ю. Сойка подав звіт з діяльности партії. Заступник голови д-р М. Бращайко звернув увагу на те, що небавом введуть автономію на Закарпатській Україні. Тому необхідно підготовити закарпатських українців до того, щоби вони були дозрілі і здібні самі кермувати своєю країною. В дискусії забирали голос: д-р Бращайко, д-р Стахура, учитель Гопко, Вайда, Кадар, д-р Гаджега ,Келеман і ін.

В резолюціях зїзд стверджує, що: 1) Християнсько-народня партія рішена скріпити діяльність, щоби приготовити нарід до автономії і до майбутніх виборів до сойму автономної Закарпатської України: 2) Християнсько-народня партія стоїть далі твердо на ґрунті української національної християнської ідеї; 3) Християнсько-народня партія закликає нарід до активности й організованости.

З українського життя в Румунії

СЕНЗАЦІЙНІ ВІСТКИ РУМУНСЬКИХ АГЕНЦІЙ ПРО УКРАЇНСЬКИЙ РУХ ЗА КОРДОНОМ.

(О) Недавно появились у деяких „демократичних“ пів-офіціозах сензаційні вістки про „автономістичний рух на Підкарпатській Руси“.

Національна Рада руснаків (що за поінформованість!) виготовила вже проєкт зміни конституції та помістила його у пресі руснаків. Згідно з цим проєктом Підкарпатська Русь затримає надалі звязки з чеською державою, але тільки у військових, фінансових та закордонних справах. Руснаки домагаються власних леґіонів у рямцях чеської армії. Згаданий проєкт викликав затривоження чеської опінії, яка добачує в ньому тільки заходи, щоб розкласти цілість чехословацької держави“.

Румунська агенція „Радор“ (Радіо-орієнт) подає вістки про ріжні підпольні організації у Східній Галичині (в оригіналі „Малопольщі Східній“) і на Волині. Ці вістки поміщено без коментаря під сензаційними заголовками.

Очевидно — українці Буковини в усе те не вірять і побоюються, що це якась чергова провокація чиїхсь рук.

ТИФ У БАСАРАБІЇ.

Не помогли заходи уряду та санітарних установ: тиф поширився по кількох басарабських повітах. Досі вичислюють „тільки“ 1120 „тяжких випадків“.

Влада рішила назначити над Прутом „санітарний кордон“, щоб не допустити до поширення тифу на Буковині та Молдавії. На кордонах дотичних провінцій створено дезинфекційні станиці та загострено контролю над подорожними.

ЮВИЛЕЙ ЖУРНАЛІСТА-БУКОВИНЦЯ.

28. III. минуло 25 літ журналістичної і громадянської діяльности редактора Юрія Сербинюка. Ю. Сербинюк був вибраний кілька разів послом із чернівецького та сторожинецького повіту. Тепер є він ґенеральним секретарем У. Н. П., нач. редактором тижневика „Рада“ та співробітником щоденника „Час“. Бажаємо нашому талановитому журналістові багато успіхів у його відповідальній праці.

ЯПОНСЬКО-СОВІТСЬКІ ВЗАЄМИНИ НАПРУЖЕНІ.

Домеї повідомляє: Міністр війни ген. Суґіяма у промові до командантів дивізій стверджує, що японсько-совітські взаємини дуже напружені, китайське питання стало поважне. З огляду на те необхідно сильно скріпити оборонні сили Японії та Манджурії.

СУХОПУТНІ, МОРСЬКІ І ПОВІТРЯНІ СИЛИ АТАКУЮТЬ КРАЇНУ БАСКІВ.

Авас повідомляє: Національна офензива постійно поступає. Національні ескадри літали вчора постійно над узгірями довкола Дуранґа і шляху до Більбао та розганяли ворога скорострілами.

Французькі радіостації перехопили телеграму, з якої довідуються, що в Біскайському заливі оперують три національні кружляки. В неділю вечором і нині вночі коло 2. години вони звзято обстрілювали баскійські береги.

Алькоголь вироджує раси й веде до загибелі цілі народи.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Трохи культу і для тіла.

Весь час перед світовою війною було так:

— Не мали Помідоркевичі щастя. Одинокий їх син змарнувався.

— Пияниця?

— Ні.

— Картограй?

— Ні.

— Злодій? Ошуст?

— Е, ви вже задалеко сягаєте.

— Щож такого?

— Вступив до війська і є тепер поручником у Коломиї...

А перед самою війною було так:

— О, ученик за багато спортує. А наука що? Прошу до таблиці, побачимо, як спорт впливає на мозок!

А по хвилині:

— Дякую. Третя кляса. На місце! (До всіх:) Гімназія є на те, щоби вас вивчити на людей інтелігентних, а не на атлетів. Спорт на вакаціях — снопи подавати. А підчас року — книжка! Зрозуміли!?...

Тому підчас війни:

— Ех! Коби ми мали більше фахових старшин! Якби нам тепер придалися добрі „штабовці“.

— Правда. Возьмім у Львові. Колиб у перших днях...

Або:

Карпати 1914. Сотня Усусусів криє відступ 129 бриґади. Сповнила завдання і відступає на нові позиції. Продирається крізь нетри до головних сил. Ще три-чотири кільометри і буде безпечна. Але тяжкий бій з передніми силами ворога, непереспана ніч і тяжка дорога виснажили до решти хлопців. Під горбом сотня кладеться покотом — не годна йти далі. Стоїть тільки трьох і ті підбадьорюють інших: „Гей, хлопці! Зберіться до купи. Ще година і ми „дома“! „Не штука вам“ — відповідає котрийсь — „хлопи як бики!“ „А ти один з другим, чому не займалися спортом?!“

Ті три, що не впали: один „сокіл“, один з „України“, а один з „Сянової Чайки“...

По війні:

Товариство вибралось на прогульку: з Ямного на Маковицю. Верх невисокий щось трохи понад вісімсот метрів, днина гарна, дорога легка. Гуцул проходить її ґраючи на сопілці, спортовець співаючи, а товариство?! Ось уже пятий раз відпочивають! Тільки двоє: одна панночка і один... радник не сіли ні разу. Ще й посміхаються з „інвалідів“. Панночка — бувша пластунка, радник до нині активний руховик.

Тому Шановні Читачі:

1) Дбаймо про тіловиховання молодого покоління.

2) Тримаймося сами в сякій-такій формі.

3) Підпомагаймо і шануймо тих, що посвятилися тіловиховній ділянці.

Коли є яка спортова чи руханкова імпреза не кажім: „і без нас буде досить“, бо тоді не буде досить. А йдім і тішмося, що щось твориться, не тільки нинішнього, але й завтрішнього.

Наприклад: 7. квітня є „Сокільський Руханковий Вечір“ — підім переконатися, чи буде досить людей!

Галактіон Чіпка.

НОВИНКИ.

— **Найкращі лиси, пелерини** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна ч. 3.**, тел. 254-46. Приймаю футра літом до переховання.

— **Комітет „Показу можливостей розбудови рідного промислу“** подає до відома, що показ продовжено до суботи 10. квітня ц. р. включно. Вступ за добровільними датками! Показ іде щодня від год. 9.—20., при вул. Костюшка 1, а I. п. Приходіть усі й оглядайте та вибирайте для себе можливість праці і заробітку! 3—4

— **Затямте**, що все перекрасить, хемічно чистить своя Механічна Пральня „**АТА**“. Контори приняття: Львів, вул. Зелена 31, Бляхарська 21, На Байках 15. Виконання солідне. Ціни низькі. 504 2—3

— **V. Вечір піяністки Галі Левицької** відбудеться в неділю 11. IV. в год. 7.30 у малій салі Муз. Товариства ім. Лисенка. В програмі українські композитори: Лисенко, Косенко, Н. Нижанківський, З. Лисько, Р. Сімович (перше виконання), Ревуцький, М. Колесса. Вступ за програмкою.

— **Чи знаєте, що таке „ЕМКА“?** Це перша українська швальня у Львові, при вул. Личаківській 14. I. пов. Ця швальня працює під умілим проводом п. Слави Моецібовичевої. Тут є великий вибір готового мужеського білля з добірних матеріялів. Замовлення з власних і дібраних у робітні матеріялів виконує „ЕМКА“ скоро і солідно. Ціни конкуренційні.

— **Нова Рада „Відродження“.** Головна Рада Т-ва „Відродження“ у Львові, вибрана за Загальних Зборах дня 29. березня ц. р. уконституувалася в такий спосіб: голова: м-р Микола Ценко, заст. голови: м-р Ярослав Чума, секретар: м-р Калістрат Добрянський, касієр: радн. Олексій Роїк, бібліотекар: Ярослав Дзиндра, члени Ради: проф. Юліян Каменецький, д-р Олександер Недзвецький, Адам Антонович, абс. унів., Заступники: м-р Богдан Галайчук, ред. співроб. Ярослав Літинський, Богдан Томків, студ. унів. Василь Ціп, студ. унів. Контрольна Комісія: проф. д-р Іван Раковський, дир. Петро Чубатий, м-р Михайло Хомяк. Вибрана Рада поділила обовязки між поодиноких референтів і вже виконує свою нормальну працю.

— **Українські дозорці купили собі хату.** Т-во українських дозорців „Воля“, яке істнує вже пять літ у Львові, а досі приміщувалося в комірному, при вул. Краківській ч. 9, має вже власну хату. Купили цю каменицю при вул. Спадистій ч. 11. Це одноповерховий дім із садом яких 330 кв. сажнів. Заплатили за цю реальність розмірно небагато, 16.000 зол. Після переведення ремонту призначать кілька кімнат на захист для своїх членів, що переходово опиняться у місті без праці.

— **Помер б. львівський воєвода.** У Львові помер у 81-ому році життя Станіслав Зімни, який був львівським воєводою у 1924. р.

— **Пожежа в Мостах Малих.** Дня 4. ц. м. в год. 3. в ночі вибухла пожежа в селі Мостах Малих, пов. Рава Руська. Згоріло кілька господарств. Рвучкий вітер розкидав огонь та унеможливлював ратунок. Підозрівають, що це був підпал. Минулого року в тім часі згоріло 10 господарств, мабуть також з підпалу, так що майже половина села, це тепер згарища. **(Т. Б.)**

— **Конфіската україноженерної брошури.** Повітове староство в Ковлі на Волині сконфіскувало брошуру місцевого польського пароха кс. прал. Токаржевського, б. капеляна марш. Й. Пілсудського, п. н. „Ліст приватни“ за провину зі ст. 170 к. з. Окружний суд у Луцьку затвердив конфіскату лише щодо двох уступів брошури, а зрештою конфіскати відхилив. У згаданій брошурі кс. пралат Токаржевський гостро виступав проти українців і гостро скритикував урядові кола за т. зв. українофільську політику на Волині. Одночасно слід пригадати, що кс. Токаржевський дуже гостро й [illegible] напав на український нарід на похороні поліціянта дня 15. грудня 1936 р.

— **Відчит про „Книговодство продуцентів“** виголосить п.Северин Нахт у льокалі львівського відділу Союзу бухгальтерів при вул. Булярда 5. Відчит відбудеться в четвер 8. ц. м. у год. 7. веч. Вступ вільний для членів і гостей.

— **Рівенський повіт прикордонною полосою.** З днем 22. ц. м. входить у життя розпорядок, що вчислює рівенський повіт до прикордонної полоси. Цей розпорядок передбачує ріжні обмеження, зокрема у 6-кільометровій прикордонній стрефі, де мешканцям не вільно виходити з домів перед сходом і по заході сонця. Обмежений теж будівельний рух, бо кожна будова вимагає окремого дозволу. В самім кордоннім поясі нема вже таких великих обмежень, але купно і продажа нерухомостей вимагають спеціяльного дозволу.

— **Полекші для шкільної молоді.** Шкільні кураторії завели доволі великі полекші для шкільної молоді, яка не може ходити правильно до народньої школи. У всіх більших місцевостях зорганізують у весняному речинці іспити для екстерністів з 7-клясових народніх шкіл. Всі діти, які матимуть свідоцтва з таких іспитів, будуть мати нормальний доступ до середніх і професійних шкіл.

— **Президент Станиславова** посол д-р З. Стронський уступив. Причина вдається у тому, що підчас його урядування місто сильно зубожіло; цього року більшість радних голосувала проти буджету.

— **Польські землевласники Сокальщини на Г.Ш.Л.** В Сокалі істнує при тамошнім кружку Т.Ш.Л. „Комітет будови костелів, каплиць і людових домів“. Завдання цього комітету подані вже в самій назві. Не треба теж вгадувати проти кого має звертатись діяльність цього комітету. Зате зацікавити повинен наше громадянство факт, що на недавніх зборах польських землевласників (земян) у Сокалі, щоб прийти з помічю згаданому комітетові, жертвували присутні на зборах „земяни“ як „народовий дар 3. травня“ 4 площі під будову „Людових Домів“ 78 моргів землі до довільної диспо-

зиції комітету та в готівці або в матеріялах прибл*и*зно 15.000 зол. Поодинокі члени жертвували по 5, 12 і навіть 20 моргів землі. Загальна вартість усіх пожертв є 80.000 зол.

— Філію державного заведення гігієни у Станиславові відчинять у червні ц. р. Філія матиме відділи: бактеріольогічний, досліди води та харчових продуктів. Філія обійматиме своєю діяльністю станиславівське та тернопільське воєвідство.

— Нові арештування в Коломиї. Після скінченого процесу інж. Моравеца і тов. на підставі рішення трибуналу звільнили всіх підсудних, які перебували в слідчім арешті. Одначе недавно слідчий суддя велів знов арештувати всіх, крім підсудного Доманського, бо слідство викрило нові надужиття в повітовій дорожній управі. Підсудні внесли протест до окружного суду, який дозволив випустити тільки Моравеца. Одначе вчерги прокуратор вніс відклик до Львова і у висліді рішення львівського апеляційного суду велів арештувати Моравеца і Доманського. Крім цього арештували ще делятинського купця Шрара.

— „Поджегаче всьоуа льовальних лемкуф". Під таким наголовком приносить І. К. Ц. вістку, що мешканці села Святкового в громаді Устє Руське не хотіли впустити новоіменованого управителя школи Владислава Житковича, якого призначили на місце давного управителя Миколи Юрківського. Юрківського перенесли зі службових причин. Підбурені українцями — так пише „Кур'єрок" — льояльні лемки домагалися, щоб Юрківського повернули на давнє місце. Коли їх домагання не мали ніякого успіху, мешканці села перестали посилати своїх дітей до школи, так, що новий управитель звернувся до свого начальства по інструкції. „Кур'єрок" робить з цього приводу вітер, мовляв льояльних лемків бунтують українці.

— Смертельна бійка парубків. В Янові — пов. Тернопіль прийшло до бійки між 4 братами Худобами та Степаном Бурбилою. Крім цього до бійки вмішались ще інші люди. У висліді цієї бійки трьох братів було ранених ножами, Ольгу Бурбило поранили в ногу, а Вл. Гойду в голову. Один із братів Худобів умер у тернопільській лічниці. Причиною бійки були особисті порахунки. Поліція веде слідство.

— Місяць арешту за статтю в обороні Добошинського. Відповідального редактора „Дзенніка Віленьского" Якітовіча засудив Гор. Суд у Вильні на один місяць арешту за те, що в серпні минулого року помістив статтю з оправданням вчинку Добошинського в Мисленицях. Інж. Добошинський напав збройно з ватагою своїх прихильників на Мисленичі.

— Королева Італії дістала Золоту Рожу. Минулого понеділка відбулась у квіріналській каплиці врочиста передача апостольським нунцієм Боргончіні Дука Золотої Рожі італійській королевій. Золота Рожа, як ми вже згадували, це високе папське відзначення. Передача відбулась дуже святочно. Перед год. 10. заїхав перед каплицю королівський почот. Коли королівська пара входила до каплиці, сикстинський хор відспівав сардинський гимн і всі присутні встали з місць. Після Служби Божої королева приняла навколішках з рук нунція Золоту Рожу. У цілій параді взяли участь представники політичного світа, римської аристократії та дипльоматичного корпусу.

— Дунай виступив із берегів. На Дунаю прибула вода так сильно, що між Румунією й Болгарією на лінії Джюрджу—Рущук припинили комунікацію. Дунай виступив з берегів і затопив ряд сіл. В Ольтениці хвилі прорвали канал, затопили порт і залізничу лінію.

— З кошицької радіостанції усунено помічника спікера В. Чепинця, що говорить по московськи. Закарпатські москвофіли підняли з того приводу великий крик та запротестували перед губернатором Закарпаття.

— Жахлива посуха панує в бразилійському стейті Сеара. 18.000 осіб наражених на голодову смерть. В обличчі катастрофи стейтовий уряд безрадний.

По широкому світі.

У французьких електрівнях в Ліоні вибух страйк.

В СССР Центр. Викон. Комітет усунув заступника наркома шляхів Прокофєва. Та димісія правдоподібно звязана зі справою наркома Ягоди.

Німецькі епископи відбудуть у половині цього місяця нараду в Фульді.

Британійська королівська комісія рішила прилучити арабську частину Палестини до Трансйорданії, а з решти утворити жидівську державу як британійську домінію.

В Еспанії зорганізували табори примусової праці для людей, що не виповнюють своїх громадянських і родинних обовязків.

Ірландія утворила посольство в Римі, Італія замінила свій генеральний консулят у Дебліні на посольство.

Зі сцени й естради.

ВИСТУП ДВОХ АРТИСТОК.

На той самий вечір заповіли окремо свої виступи у Львові дві варшавські артистки, що колись разом виступали у „Кві про кво": Г. Ордонівна у Великому Театрі та Дора Калінівна у салі кіна „Апольо". Оба вечорі мали приблизно той самий характер — це монольоги, пісеньки, гротески, деклямації.

Ордонівна вибирає більше твори з патосом і задушеним ліризмом. Її пісеньки це здебільша мельодеклямації, бо голос у неї не до співу, хвилинами пірваний як заржавілі струни. Та вона має свій „жанр", що стоїть на межі кабаретової імпровізації та деклямації настроєної на „найвищий тон"; навіть там, де горло не дає їй змоги викинути відповідну силу звуку, вона вміє зворушувати всіх наперемінну; мімікою, жестом і криком болю та розпуки. Її репертуар великий — від холодної пози до темпераментних танків. З останньої програми найбільше успіху мали „Шарлятанка", „Кольоратура по рідному", „Балада про шаління Мек-Доналда", „Мімоза" та „Мельодія Варшави".

Талант Дори Калінівни зовсім інший, багато здоровіший, як і сама артистка. Вона нагадує своїми монольогами незабутнього великого монольогіста Густава Фішера, що творив типи, довго обдумуючи кожну фразу, кожний рух. Вона дає не низку тимчасових настроїв та музичних акордів, які розпливаються у мряці після скінченого вечора, а живі постаті, характеристичні типи, якби взяті з життя. Автори текстів, які вона відтворює — першорядні майстри в ліриці, сатирі і гротесці. За один вечір бачили ми льондонського кравця Джеймса Надельконфа із Сонячної вулиці у Львові, російську циганку, варшавську квітникарку, еспанську патріотку, німецьку маму, мурінського сектанта, жидівську вчительку танців — одну креацію кращу від другої. Поезії та монольоги Тувіма, Гемара та Слонімського повні дотепів, калембурів, іронії та справжньої фантазії. Дві українські пісні відспівані Калінівною дістали не менше оплесків, як інші пункти програми. Саля виповнена по береги — багато осіб відійшло від каси без білетів. **к. р.**

Ніякий культурний нарід не може обійтись без шкільного Товариства, яке в національній державі стає клітиною державно-освітнього апарату, а в мішаній — доповнює її занедбання чи недогляди в освітній роботі. — Якеж велике значіння для бездержавного українського народу має „РІДНА ШКОЛА"! Памятаймо на це!

З кіна.

КІНО „КОПЕРНИК": „ТАКЕ ЯК ВАМ ПОДОБАЄТЬСЯ" за Шекспіром.

В останніх часах показали нам у кіні дві пєси Шекспіра „Сон літньої ночі" та „Ромео й Джулієту". „Сон літньої ночі" мав успіх касовий, — публиці подобався. „Ромео й Джулієта" „тягнула" трохи глядачів фірмою... Норми Шірер. Фахова критика згідно ствердила, що навіть великий обновник театру Райнгардт не вмів пристосуватись до вимог зовсім іншого мистецтва: кінового, де треба забути про театральні дошки та куліси.

„Таке як вам подобається" — пєса, в якій Шекспір у самому заголовку зазначив, що пише її під смак пересічної публики — залишилося на екрані чисто театральною пєсою. З пошани для великого драматурга режисер каже надалі артистам виголошувати прозовий і віршовий текст, як його чуємо на сцені. „Театральність" усього видовища підкреслена ще раз зовсім непотрібно в епільозі. Чуємо там: „Коли правдою є те, що добре вино не потребує надпису то теж правдою є те, що добра пєса не потребує епільогу; а проте і добрі вина вживають етикети, а добра пєса видається краще, коли добрий епільог". Пєса так, але не фільма, що хоче образами взятими безпосередньо з природи підтримати в нас ілюзію безпосереднього контакту з дійсністю або перенести нас у світ повної фантазії. Вся ця Шекспірова комедія тримається головною артисткою Єлисаветою Бергнер, що хоч досить негарна творить прегарний тип наївної, веселої та доброї Росалінд. Її партнер Льоренс Олівіє нічим не виправдує її захоплення. Хто прийде в середині фільми мало що зрозуміє з її поплутаної інтриги. Хто не бачив ніколи цієї пєси на сцені, може її побачити на екрані, майже зовсім так, як на сцені.

—o—

Дописи.

БРОДИ.

Святочний концерт у честь Т. Шевченка в Бродах. У неділю 4. ц. м. заходом Т-ва Філії „Просвіта" у Бродах відбувся святочний концерт у честь Т. Шевченка. Добре складена програма концерту і вщерть виповнена саля дала правдиве вдоволення приявним. Дуже гарне враження зробила обдумана та добре виголошена промова п. Я. Сірка, абс. Богословської Академії. Прелегент висував у своїй промові значіння культу Шевченка в українській нації. Сам концерт відзначався мистецьким виконанням усіх точок. На концерті виступив теж б. оперовий співак Гаєх, який не зважаючи на свій сивий волос — захоплював публику високомистецьким виконанням відспіваних пісень. Дуже добре теж випала продукція орхестри, в чому головна заслуга відомого дириґента о. проф. М. Осадци, який вже повних 15 літ працює у Бродах над піднесенням нашої музичної культури. Сольо — д-ра І. Сірка, симпатичного ліричного тенора зробило так само гарне враження. З деклямацій на підкреслення заслуговує мельодеклямація п. Дм. Островського п. з. „Гамалія". Немило вражало те, що це велике національне свято відбувалося під чужим, жидівським дахом. Тому крайня вже пора щоб громадянство Бродів доложило всіх зусиль і якнайшвидше приступило до будови репрезентативного Народнього Дому. Одночасно насувається думка, чому то у Бродах нема постійної смичкової або дутої власної орхестри. Коли взяти під увагу факт, що Музичне Т-во „Боян" має власні інструменти та має своїх членів, просто незрозуміле, чому лише при нагоді концертів удається згуртувати повний комплет орхестри. Концерт закінчився відспіванням національного гимну присутні верталися до дому дійсно підбадьорені на дусі та зі сильною вірою у краще майбутнє. **Учасник.**

ЗДОЛБУНІВЩИНА.

Шевченківська академія у Здолбунові. Українське громадянство м. Здолбунова вшанувало Шевченківські роковини святочною академією дня 21. березня ц. р. при дуже великій участи селянства з довколичних сіл і місцевого громадянства, що виповнили салю вщерть. Після Служби Божої відправлено панахиду в обох церквах, а вечором відбулась академія, що почалася „Заповітом". Реферат виголосив п. Ковпаненко. Концертову частину виповнили виступи мужеського і мішаного хору під орудою С. Бондара з с. Здовбиці та деклямації. На окрему увагу заслуговує деклямація „Послання", що його виголосила з чуттям д-р І. Прісняцька. Публика зустріла її гучними оплесками і вислухала деклямацію з запертим віддихом. З черги драматичний гурток м. Здолбунова відограв інсценізацію „Садок вишневий коло хати". **Присутня.**

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ. Р. Х., ч. 4 (115) за квітень 1937. Зміст: Ярослав Гординський: Йосиф Велямин Рутський — у 300-ліття смерти (1 порт.). — Володимир Савченко: Змагання князя Святослава за опанування Чорного Моря. — Е. Жарський: Коли Чорне Море було ще сушею (з історії Чорного Моря — 4 обр.). — С. Орлюк: Українське море (вірш). — Своєрідні літературні нагороди. — Ю. Липа: Цілющі ростини в давній і сучасній медицині (1 обр.). — І. Крип'якевич: Мазепа й українська фльота. — Д.: Незнані досі мальовила з церкви св. Софії в Києві. — Калістрат Добрянський: Домашні звірята в українських народніх віруваннях. — Б. Білоцерківець: Віктор Матюк (з нагоди 25-ліття смерти — 1 порт.). — Г. Бобик: Фіялки (2 обр.). — із.: Предки нашої курки. — Віктор Андрієвський: Про українські печатки та квити (1 обр.). — пф.: Нерозбивне скло. — О. Лоцинський: Природний та штучний шовк. — В. О. Бережанський: Твори А. С. Пушкіна на українських землях. — Степан Чарнецький: Яка була причина смерти Івана Гриневецького-старшого? (до історії українського театру в Галичині — 1 порт.). — Я. Пастернак: Музейні справи (1 обр.). — Володимир Кучер: Природа світла. — Я. М. Береза: „А ріпка сухої, паничу, не злюбт?“ — Мелянія Нижанківська: Суспільна опіка в нас і за кордоном (1 обр.). — хс.: Сині очі не мають барвила. — Семен Цревтупа: Кривлаті ремісники і „промисловці“ (6 обр.). — Ярослав Воловина: Дещо про консервацію документів. — дс.: Бритва із скла. — В. Щербаківський: Пороси (3 обр. і 1 мапа). — Р. Богданович. Дещо про давніх жерців та факірів. — із.: Олеандер — цілюща ростина. — Ярина Сімович: Як найшли лік на цукрівницю (3 обр.). — Бібліографія. — Ті, що від нас відійшли. — Відозва в справі памятника на могилі о. Віктора Матюка. — Нові книжки та журнали.

НАША БАТЬКІВЩИНА. Рік І, ч. 2. Зміст: Володимир Кубійович: „Боржава“. — Марян Гавдяк: Із памяток княжого Галича. — Леонід Маслов: Старі муровані божниці на Волині. Іван Олексишин: Красові явища на Поділлі. — Мирослав Капій: Ізахід срібного Сяну. — Володимир Паньків: Зимова туристика. — Куток краєзнавців. — Дорогоцінна памятка за - опал. (Про церкву Св. Тройці з 1592 р. в Потеличі). — З числ. 26 світлин.

БОГОСЛОВІЯ, тримісячник. Львів 1937 р. Кн. 1. т. XV. Зміст: Д-р Борис Кудрик: Доба старшого українського т. зв. „партесного співу“. — о. д-р Степан Сампара: Прачоловік і праоблявлення (Продовження). — о. Володимир Кучабський: І. Унійний Зїзд у Львові. — Д-р Іван Шпитковський: Рід і герб Шептицьких (Продовження). — Вибрані питання — Основи індукції (о. В. Дурбак). — Огляди й оцінки. — Всячина. — Хроніка. — Богословське Наукове Т-во. — Книжки й часописи.

ДЗВОНИ, літературно-науковий місячник. Львів, березень 1937. Р. VII. Ч. 3. Зміст: о. Самойлович: Святі слова. — А. де Мюсе: Сусідчина франка. — В. Лисянський: Прилетів буревій. — о. Мошура: Св. Ізія. — Б. Т. Саловський: Ще вчора; Я співаю весну. — Б. Жарський: Над малим зошитом. — Н. Королева: Слово. — Проф. Ол. Кошиць: Хоровий спів в Україні. — Е. Ю. Пелеський: Останнє поетичне слово Шевченка. — Д-р В. Залозецький: Християнська релігія і консервативні ідеї. — о. І. Гома Томас (примас Еспанії): Причини й сенс війни в Еспанії. — М. Д. Д.: Упадок царату і Україна (у двадцяті роковини березневої революції). — Хроніка. — Репеваїї.

НИВА, церковно-суспільний часопис. Львів, квітень 1937. Р. XXXII. Ч. 4. Зміст: Редакція: Хрест і комуна. — о. Донат Новицький: Ніч на Соловецькім Кремлі. — о. А. Лопіцій: Великдень в річнім церковнім уставі нашої Церкви. — Відозва. — Сільський парох: Економічний реферат. — о. д-р Вол. Фіголь: Абстинентський рух. — о. Г. Костельник: Релігія розпусти. — Мих. Берлега: Про закладання зразкових садів. — Х.: Святочна Академія. — Нові книжки. — Всячина.

НАША ШКОЛА, педагогічний часопис. Ужгород Р. III., ч. 2. за лютий 1937.

СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР. Львів 1. квітня 1937. Р. XXIII. Ч. 7.

ШЛЯХ МОЛАДЗІ. Вільня, Сакавік 1937. Год IX. Н. 3.

—o—

Листування Редакції.

Т. Б.: „Чічик“ піде в найближчих днях.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича

КОЛОМИЯ:
7. IV. Циганський барон.
8. IV. Вій.
9. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

Український Театр „Заграва“

СТРИЙ:
7. IV. саля Народнього Дому „Земля“ (Стефаниківська академія).

Великий Театр:

Середа 7. IV. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен“.
Четвер, 8. IV. год. 8. веч. „Трубадур“ опера.
Пятниця, 9. IV. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен“.
Субота 10. IV. год. 8. веч. „Тоска“ опера.

КІНА.

АПОЛЬО: „Аллагів город“ з Марл. Дітріх і Чарл. Боєром.
АТЛЯНТИК: „Місячна соната“ з Ігн. Падеревським.
ВАНДА: „Сон ночі літньої“ і „Переможці джунглів“.
ҐРАЖИНА: „У сяйві сонця“ з Ін. Кецурою.
ЕВРОПА: „Три сестри Пенні“.
КАСІНО: „Камелієва жінка“ з Гретою Ґарбо.
КОПЕРНИК: „Як вам подобається“ (на осн. Шекспіра) з Єлисаветою Бергнер.
МАРУСЕНЬКА: „Багате бідятко“ із Шерлею Темпель.
МЕТРО: „Забута людина“, „Пригоди пехотця“.
МІРАЖ: „Володар підводного царства з Льон Чанеєм.
МУЗА: „Сан Франціско“
ПАЛЯС: „Ординат Міхоровський“ з Тамарою Вишневською.
ПАН: „Варвара Радивилівна“ із Смосарською.
ПАКС: „Пастер“.
РАЯ: „Буде краще“ із Шепком і Тоньком.
СВІТ: „Прокажена“.
СТИЛЕВЕ: „Легкодух“ і ревія.
ТОН: „Королева джунглів“.
УТІХА: „Тайна бригада“ та ревія.
ХИМЕРА: „Соловейко з Вільни“ з Мертою Егерт.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Сім“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 7. квітня 1937.

Берлін (357) 16.45 Форт. ресітал ь, 17.00 Веселий концерт, 22.30 Легка й танц. музика, квінтет мандолиністів, **Білгород** (437) 19.50, 20.00, 21.00 Нар. вечір, **Будапешт** (550) 17.00 Форт. на 4 руки, 18.00 Спів. ресітал ь, 18.50, 19.00 Циг. музика, 20.10 Орх. концерт, **Відень** (507) 12.00 Розривкові мельодії, 15.15 Для дітей 17.15 Спів, М. Попер меццосопр., 19.50 Бетовенівський концерт, сопр., альт, барит., симф. орх., 21.10 Розр. музика, 22.20 Легка музика, **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Брамсові твори, спів, 21.00 Дута орх., 22.30 Квартет Россінія на флєт, клярнет, вальдгорн, фаґот, **Міляно** (869) 17.15 Скрипка, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Нерон“ оп. Масканьї, **Мінхен** (405) 12.00, 13.15 Популярний концерт, 16.30 Солісти, 19.00 Оперова музика, **Прага** (470) 15.00 Орх. концерт, 19.20 Військ. орх., **Радіо Парі** (1648) 12.00 Орх. концерт 15.45, 19.30 20.15 Спів. ресітал ь, 20.55, 21.00 „Естера“ лір. траг. в муз. Маріотта, **Рим** (421) 17.15, 19.20 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, 21.50, 22.00 Симф. концерт.

Четвер, 8. квітня 1937.

Берлін (357) 14.15 Розр. музика, 18.00 Концерт малої орх., 19.15 Форт. твори Моцарта, 20.10, 21.00 Пять орхестр грає до танку, **Білгород** (437) 18.00 Скрипка, 19.50, 20.00 Нар. пісні, **Будапешт** (550) 12.05 Концерт хору, 13.30 Циг. музика, 21.40, 22.00 Форт. з віол., **Братислава** (299) 19.30, 20.00, 21.00 „Чорт і Катруся“ оп. Дворжака, **Відень** (507) 12.00 Розр. концерт, 17.30 Спів. ресітал ь, М. Регнер меццосопран, 17.50 Арії та пісні, 19.10 Настроєві муз. образці, Л. Баєр сопр., Тавтенгайм тенор, форт. квартет, 20.10, 21.00 „Ґіґес і його перстень“ траг. Геббеля, **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Два фортепіяни, 20.10 Розр. музика, 21.00 Сучасна музика **Кошиці** (250) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, 16.10 Циг. музика, **Міляно** (330) 17.15 Вок. концерт, 19.00 Розр. музика, 20.40 Легка музика, 21.00 Комедія, 22.15 Форт. дует, **Мінхен** (405) 12.00, 13.15 Орх. концерт, 16.30 Камер. орх., смичк. квартет, 18.00 Весела книжця із ех. країн, 19.15 „Джіта“ оп. Штімлера (фрагм.), **Прага** (470) 17.15 Віол. ресітал ь Попова (Болгарія), 17.50, 18.00 Музика для дітей, 19.25 Сальон. квартет, 20.10 Концерт клясичної музики, 22.25 Соната д-дур на скр., форт. і сопр. Вишпалека, **Радіо Парі** (1648) 13.15, 19.45, 20.15 Спів. ресітал ь, 20.30, 21.00, 22.00 Симф. концерт, **Рим** (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Кармен“ оп. Бізета, **Рига** (515) 19.15 „Зачарована скрипка“ оп. Офенбаха.

Пятниця, 9. квітня 1937.

Берлін (357) 20.40, 21.00 Симф. концерт, **Білгород** (437) 18.00 Нар. пісні, **Будапешт** (550) 12.05 Концерт орх., 13.30 Солісти, скр., форт., 17.00 Сальон квінтет, 18.40, 19.00 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, **Відень** (507) 12.00, 13.10 Концерт, 17.05 Для дітей, 17.25 Спів. ресітал ь А. Дермота, тенор, 17.45 Спів, Я. Ґарде сопр., 19.35, 20.00 Великий концерт бажань, 20.35, 21.00 Твори Прохаски, Рокита сопран, 22.30 Розр. музика, **Дайтшляндзендер** (1571) 10.50 Для дітей, 14.00 16.00 Музика, 18.00 Камер. концерт тріо, 19.00 Розр. музика, 20.10 Серенади й танки, **Міляно** (869) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.45, 22.00 Симф. концерт, **Мінхен** (405) 12.00 Військ. орх., 16.50 Солісти й орх., 19.00 Симф. концерт, **Прага** (470) 10.15 Весняні пісні, 17.05 Квінтет а-дур Моцарта, 20.15 Лотиські пісні, 21.00 Орх. концерт, **Радіо Парі** (1648) 13.15, 17.30, 18.30 Спів. ресітал ь, 16.00 Камер. музика, 18.45 Віольончеля, 19.45 Форт., 20.15 Вок. квартет, 21.00, 22.00 Давні й нові пісоньки, **Рим** (421) 16.00 Скрипковий ресітал ь Міши Ельмана, 21.00 Вечір неаполітанських пісоньок.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 7. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на днині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: Наші пташки, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт військ. орх., 12.40 Полудневий денник, 12.50 На службі в місті, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 М. Флета співає, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Масканьї: Вимки з „Кавалерія Рустікана“, гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Дві Монюшкові пісоньки, з гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Бечче: Серенада Коханови, гр. пл., 16.10 Музичні загадки, для старших дітей, 16.30 Сальон. орх., 17.00 Історія контрторпедовця, 17.15 Пісні та скр. твори, 17.50 Боротьба з неспокоєм, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова голови Уряду Ф. В. і В. Пр., Лодзь, 18.15, 18.20 Спортові вістки, 18.25 Великі хори, гр. пл., 18.40 Заг. скринька, 18.50 „Хитрун“ правничо-сусп. фейл., 19.00 „Кельнерове кохання“ обр. із повісти Ворселя „Заклятті ревіри“, 19.20 Театр Уяви: „Герої“ Зб. Рапа, 19.50 Мішаний концерт, спів, скр., форт., 20.35 Хвилина бюра студій, 20.45 Веч. денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт у вик. лавреата В. Малцужинського, 21.30 Л.Шпор: Нотет оп. 31, 22.00 Мала орх.; у перерві в год. 22.55 Ост. вістки, 23.00 Танк. музика з гр. пл.

Четвер, 8. квітня 1937.

6.20 Ранішня авдиція, 6.23 Руханка. 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл. 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Муз. поранок для молоді вселюдних шкіл: Весна в музиці та пісні, Савицька-Вишковська сопр., орх., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Пол. денник, 12.50 Гутірка для сіль. молоді, 14.30 Концерт бажань, 15.15 Форт. вальси, гр.пл. 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Пісеньки з гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Фрагм. з оп. „Кавалерія Рустікана" Масканьї, гр. пл., 16.20 Квітень, гутірка для старших дітей, 16.35 Пісні у вик.муж. хору, 17.00 Весна міських людей, 17.15 Мик. Метнер: Соната Г-дур оп. 44 на скр. і форт., 17.50 Про книжку Медвіцької „На німецькому фронті праці". 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова окр. голови Уряду Ф. В. і В. Пр. Краків, 18.15 Сніговий комунікат, 18.17 Спортові вістки, 18.25 Чайковський: фантазія з оп. „Пікова дама", гр. пл., 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Процес Людвика XVI" Жоржа Колена, 19.45 Розр. музика, 20.15 Концерт присв. памяті Г. Млинарського; у перерві коло год. 21.15 Вечірній денник. Актуальна гутірка 22.20, 23.00 Танкова музика.

Пятниця, 9. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка. 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Антена в корони „Рим", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Р. Штравс, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Городець при хат., 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 „Львівська молодь перед мікрофоном: „Весна йде" 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Ніта Льоран, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.20 Спортовий порадник, 16.30 Орхестра, 17.00 Загальноосвітні лекції, 17.15 Концерт солістів, форт., спів, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова окр. голови Уряду Ф. В. і В. Пр. Львів, 18.15, 18.20 Спортовий порадник, 18.35 Патаке: Циг. музика, гр. пл., 18.40 Мої образки, 18.50 Лісові новини, 19.00 „Виговорилися" скеч Раорта, 19.20 З піснею по краю, 19.45 „Обой, трубка та фагот" (із циклю: Інструменти симф. орх.), 20.05 „Марія" оп. Ром. Статковського; у перерві коло год. 20.45 Веч. денник, Актуальна гутірка, коло год. 22.00 „Марія" Мальчевського (фрагм.), 22.30 Танк. музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельги бельг. 89.03, 88.60, Доляри американські 5.27·50, 5.25·00, доляри канад. 5.27.50—5.25·00, Фльорени гол. 289.20—287·50, Франки фр. 24.34—24.20, Франки швайцарські 120·55—119·75, Фунти англ. 25.90—00·00, Гульдени данц. 100.20—99.80, Корони ч. 16.20—15.30, Кор. дан. 115·64—114.80, Кор. норв. 130.03—129.05, Корони шв. 133.53—132.55, Ліри італ. 24.70 — 23.50, Марки фін. 11.44 —11.00, Марки нім. 123·00—120·00, Шил. австр. 97.00—96.00, Марки нім. срібні 130, 127.

Акції.

Банк Польський 100·75, 100·50, 100·74, Вугіль 29·75, Ліпьпоп 13·60, 13·50, Моджеїв 8·00, Островець 28·75, Стараховичі 33·00, 32·80.

Тенденція неодностайна.

Папери.

3 поз. інвест. 1. ем. 65·15, серія непот. 2 ем. 64·00, 5 пр. поз. конв. 55·25, 6 дол. 54·50, купон 1·23, 4 проц. прем. дол. 45·00, 7 стабіл. 368·00, купон 63·05, 4 проц поз консолід. 52·75, 53·00, 51·00, 51·75, два ост. др.

Збіжжя.

Львів, 6. IV.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	31·00—31·25
Пшениця збір. червона	30.25—30·50
Пшениця одн. біла	30·75—31·00
Пшениця зб. біла	30·00—30·25
Жито штандарт І.	25·25—25·50
Жито шт. ІІ.	25·00—25·25
Ячмінь одн.	25.75—26·50
Ячмінь на кашу	24.25—24.50
Ячмінь паст.	23.25—23.50
Гречка на кашу	33.50—34.00
Лен	52.00—53.00
Ріпак одн.	57.00—59·00
Крупи гр.	57.00—59.00
Мука пшен. ст. гат. І вис.	47·75—48·25
„ „ гат. І А	46·75—47·25
„ „ гат. І Б	45.75—46.25
„ „ гат. І Ц	44.75—45·25
„ „ гат. І Д	43·75—44·25
„ „ гат. ІІ А	42·25—42·75
„ „ гат. ІІ Б	41.75—42·25
„ „ гат. ІІ Ц	41,00—41.50
„ „ гат. ІІ Д	39.75—40·25
„ „ гат. ІІ Е	37.75—38·25
„ „ гат. ІІ Ф	36·25—36·75
„ „ гат. ІІ Г	34.25—34.75
„ „ гат. ІІІ А	26.50—27·00
„ „ гат. ІІІ Б	25.00—25·50
Мука пшенична паст.	22.00—22.50
Мука пшенич. разова до 95%	34.00—34·25
Мука житня вис. 0—30%	40·00—40.50
Мука житня гат. І. 0—50%	37·50—38.00
Мука житня гат. І. 0—65%	35.75—36.25
Мука житня гат. ІІ. 50-65%	26.00—26·50
Мука житня разова 0-95%	31·25—31.50
Мука житня понад 65%	22·55—23·00
Висівки житні	14·25—14·50
Висівки пшен. грубі	14·75—15·00
Висівки пшен. середні	13.75—14·25
Висівки пшен. м'які	15·25—15·50
Висівки ячмін.	14·50—15·00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 6. квітня н. р. кооперативам платить за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.95 зол
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	3.00 „
1 кг. масла експ. платить з експ. опакув. включно дефінітивно	3·20 „
молоко від 11. І. ц. р. . .	0.16—0·17 „
копа яєць	2·80—2·90 „

Тенденція на масло та молоко вдержана, на яйця знижкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в днi 6. IV. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахоярні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре укормлені, повногруді товсті	1.40 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без випинку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.15 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.